

„Békesség a földön, a jóakarátú embereknek”

(Lk 2,14)

A betlehemi pásztoroknak szolt ez a szent köszöntés és kívánság, mintegy kétezer évvel ezelőtt. De talán nem túlzás azt állítani, minden eddiginél jobban szüksége van ma az emberiségnek és az egyes embernek is, erre a kinyilatkoztatásból megszólaló jókívánságra. A XXI. század kezdetén, amikor sokak lelke tele volt jóakarattal, és azzal az őszinte reménnyel, hogy a véres és kegyetlenségben annyira gazdag, elmúlt XX. század után, egy józanabb, kiegyensúlyozottabb, reményteli, új évszázad kezdődik el; félelmet keltő, bizonytalanságot és embertelenséget sugalló hírek járják át mindennapjainkat. Mégis, karácsony napján ebben az évben is elhangzik ez az evangéliumi mondat, mely megállásra és gondolkodásra készítet. Mit is jelent ez a béke? Mit tehetünk mi ennek a békének befogadása és megvalósulása érdekében? II. János Pál pápa, 2001. december 14-re böjti napot hirdetett a katolikus világ számára, amelyen imádkoztunk és engeszteltünk a békéért, mert a békének ez a valódi esélye. A béke, a Szentlélek kiáradásának gyümölcse az ember lelkében. Ahol a Szentlélek jelen van, ott ennek a jelenlétnek legmegragadhatóbb jele a béke. Alapvetően három szintje van a béke megvalósulásának.

Az első, mely mindennek a forrása, az Istennel megélt béke. A Szentírás gondolatvilágát szemlélve egyértelművé válik, hogy ez a béke mindezek előtt Isten ajándéka. Az ószövetségi messiási jóvendölések arról beszélnek, hogy az eljövendő Megváltó neve: „Béke fejedelme” (Iz 9,5). Eljövételének gyümölcse abban áll, hogy megvalósul ismét a teremtés rendje, melyet a bűn megrontott (Iz 11,6-9). Az újszövetségben pedig azt látjuk, hogy eljövételével megvalósult az isteni ajándék: „Ő a mi békességünk” (Ef 2,14) - tanít szent Pál apostol. A római levélben pedig arról beszél, hogy „Isten országa igazságosság, béke és öröm a Szentlélekben” (Róm 14,17). Jézus az utolsó vacsorán így szolt: „Békességet hagyok rátok, az én békémet adom nektek. Nem úgy adom, ahogy a világ adja” (Jn

14,27). Ez a béke az Atya és a Fiú között magvalósuló legbensőbb szeretet. Ezt ajándékozza nekünk Jézus, és ezt is akarja állandóan fölszítani bennünk. A feltámadt Úr is megjelenéseikor mindig ezzel a köszöntéssel lép övéi közé: „Békesség nektek” (Jn 20,19). És ezt bízva ránk is, hogy folytassuk: Isten békéjét vigyük az emberek közé: „Ha beléptek egy házba, mindenek előtt ezt mondjátok: Békesség e háznak” (Lk 10,5).

A második szint: az önmagunkkal való béke. Ez személyiségünk érettségének egyik fontos mércéje. Gyakran nem is ismerjük fel, hogy külső kapcsolatainkban felismerhető gondjaink forrása, hogy önmagunkkal nem vagyunk békességben. Külső nyüzsgésünkkel, állandó felszínes tevékenységünkkel, talán éppen ezt a belső zavart akarjuk leplezni. Jobbnak érezzük nem tudomást venni belső gyötrődéseinkről és így elveszítjük külső cselekvéseink őszinteségét. A pszichológia is ma bőségesen foglalkozik a „pótcselekvések” problémájával. Az ember önmagával való békéjének legmegragadhatóbb formája: az elfogadás. Elfogadni saját magamat, olyannak amilyen vagyok. Mit jelent ez? Semmiképpen nem beletörődést. Helyesen megismerni önmagamat, reálisan látni saját személyiségemet, és ebből kiindulva naponta egyszerű lépésekkel formálni önmagamat. Az elfogadás nem tétlen belenyugvás, hanem kiinduló alap a kemény munkából születő fejlődésnek. Ennek a gondolatnak alapja: Isten is úgy fogad el, amilyen vagyok. Assisi Szent Ferenc így ír Intelmeiben: „Az ember értéke annyi, amennyit Isten szemében ér és semmivel sem több” (19.). És hogy mennyit érünk Isten szemében azt akkor tudjuk meg, ha szemlélni kezdjük a betlehemi jászolt, vagy a keresztre feszített titkát.

Csak ezek megvalósulása után juthatunk el a harmadik szintre, a külső, másokkal megélt békére. Gyakran éppen azért vall kudarcot külső békénk megvalósítása, mert fel akarjuk cserélni a sorrendet. A környezetünkkel való békénk megélésének nem az a legmeghatározóbb vonása, hogy milyen a másik, hanem hogy milyen vagyok én. A békét adni kell mindenek előtt és nem kapni, árasztani kell magunkból és nem elvárni másoktól. Jézus a Hegyi-beszédben ezt mondja: „Boldogok a békességesek, ők Isten fiai” (Mt 5,9). A legfontosabb feladatunk, hogy ezt az istenfiúságot megéljük. Nevezhetem-e magam Isten gyermekének, ha gyűlölet lakik a lelkemben? Mennyit ér a keresztségben való újjászületés, ha gondolkodásmódunkban mindig csak a világhoz hasonlunk, és életünket csak e világ törvényei, érzelmei, magatartásformája határozza meg?

Szent Pál apostol ezeket írja: „A béke kötelékével tartsátok fönnt a lelki egységet, ne éljetelek úgy, mint a pogányok, újuljatok meg gondolkodásotok szellemében, a nap ne nyugodjék le haragotok fölött. Ne engedjetelek az ördögnek. Meg ne szomorítsátok Isten Szentlelkét. Távol legyen tőletek minden szóváltás, harag, káromkodás. Legyetek egymás iránt jóindulatúak és bocsássatok meg egymásnak, amint Isten is megbocsátott nektek Krisztusban” (v.ö.: Ef 4,1-32). Igen, itt a lényeg. a keresztyén ember életének alap magatartása, csak egy dolog lehet: <amint Isten>! Jézus békét hozott, és az Egyház küldetése, hogy megélje ezt a békét, adott körülmények között. Assisii Szent Ferenc közismert imádsága is megvilágítja, mit is jelent ezt a békét kifelé megélni: „Uram! Tégy engem békéd eszközévé, hogy a szeretet melegét árásszam ott, ahol gyűlölet van; megbocsássak, ahol a bűn tombol; egyesítsek, ahol széthúzás van; igazságot vigyek oda, ahol tévedés van; örömet vigyek oda, ahol szenvedés van; hitet vigyek oda, ahol sötétség van. Nem azért, hogy magam vigasztaljam, hanem hogy én lehessenek a szeretet hírnöke.

Másoknak békét és szeretetet árasztó, szent karácsonyt és Isten áldásában gazdag új esztendőt kívánok minden jóakaratú embernek!

2001. Karácsonyán

Antal atya

Programok

2001. december 25. Karácsony ünnepe.

10 órakor nagymise a templom énekkarának közreműködésével.

2001. december 28. - 2002. január 1.

Taize-i Ifjúsági Imatalálkozó. Reggelente közös imádság a vendég fiatalokkal a templomban.

2001. december 30. Szent Család vasárnapja.

A délelőtti 10 órai misében Isten oltalmába ajánljuk plébániai közösségünk családjait.

2001. december 31. Szilveszter napja.

Este 6 órakor hálaadó szentmise.

2001. december 31.

Éjszaka 11 órától imaóra a templomban.

2002. január 1.

Szűz Mária Istenanyaságának parancsolt ünnepe, a szentmisén való részvétel kötelező. Ez a nap a Béke világnapja.

2002. január 6.

Vízkereszt ünnepe.

2002. január 20–27.

Imahét a keresztények egységéért.

2002. február 2.

Gyertyaszentelő Boldogasszony ünnepe, az esti 6 órai szentmisében gyertyaszentelés és körmenet a templomban.

2002. február 10.

A betegek kenetének ünnepélyes felvétele az esti 6 órai szentmisében, utána agapé az idősek részére (a betegek világnapja - február 11. - alkalmából).

2002. február 13.

Hamvazószerda, a nagyböjt kezdete. Szigorú böjti nap. 14. évtől hús evés tilalma, 18-60 év között napi háromszori étkezés, de csak egy bőséges étkezés. Nagyböjt péntekjein a hústól való megtartóztatás kötelező a 14. életév fölött.

Nagyböjt minden pénteken keresztútjárás.

2002. március 21. 22. 23.

Nagyböjti lelkigyakorlat a templomban.

Minden hónap első vasárnapján délután 4 órától csöndes szentségimádás a templomban.

Minden első pénteken fölkeressük beteg testvéreinket a szentségekkel (Gondoskodjunk róluk!).

Minden első pénteken este 9 órától virrasztó imaóra a templomban.

„Minden képességnk, tehetségnk, minden munkánk, bánatunk és megaláztatásunk mércéje egyedül Isten dicsősége kell, hogy legyen.”

(Don Bosco)

10 év

Az Albertfalvi Don Bosco Katolikus Általános Iskola
nevelőtestülete és diákjai szeretettel hívják és várják
2001. január 31-én az iskola

10 éves évfordulójának

megünneplésére.

9^h Hálaadó szentmise az Albertfalvi Szent Mihály
Plébániatemplomban

1116 Budapest, Albertfalva u. 9–11.

11.30^h ünnepi műsor a Szent Margit Gimnáziumban

1114 Budapest, Villányi út 5–7.

Taize – Budapest – Albertfalva

Azt hiszem, hogy a hír senki mellett sem mehetett el észrevétlenül: december 28. és január 1. között Budapest ad otthont a Taize-i találkozónak, ahová 60.000 fiatalt várnak. Vagy inkább várunk? De erről majd alább.

A tájékoztatás szintjén:

December 28. Péntek. A fiatalok reggel 9-től érkeznek a fogadás helyére, vagyis a Don Bosco Iskolába, ahol egyházközségünk fiataljai segítenek nekik helyet találni („elosztani őket”), és megvendégelni egy kis meleg teával. Mindenki eljut a vendéglátó családjához, ott lepakol, majd 5-re a Hungexpóba megy, ahol a központi rendezvények zajlanak (ételosztás, közös imádságok, elmélkedések, témánkénti megbeszélések). Este térnek haza szállásaikra.

December 29. Szombat. Reggel 8.30-kor közös ima a templomban (mindenkit várunk, nem csak a vendégeket!). Kiscsoportos beszélgetések. 12-től már a Hungexpóban kapnak ebédet és csak este térnek haza.

December 30. Vasárnap. Közös részvétel a reggel 10 órai szentmisén, majd megeszik az előző este kiosztott ételcsomagot. Ez helyileg az iskolában történik majd. 14.30-tól újra a Hungexpóban várják őket.

December 31. Hétfő. Reggel 8.30-kor közös ima a templomban (mindenkit várunk, nem csak a vendégeket!). Kiscsoportos beszélgetések. 12-től már a Hungexpóban kapnak ebédet és csak este térnek vissza, mert 23 órakor közös ima lesz a templomban a világ békéért, a szorongatásban élőkért. Éjfél után bekapcsolódnak az egyházközség báljába.

Január 1. Kedd. Közös részvétel a reggel 10 órai szentmisén, majd a szállásadó családoknál ebéd, illetve akiket még valahol befogadnak. A többiek a központi konzervjeiket eszik. Ebéd után indulnak haza.

A fentiekből látszik, hogy a találkozó egészen egyszerű program alapján működik majd. Mi minden lelki programba (imádság, kiscsoport) bekapcsolódhatunk akár Albertfalván, akár a Hungexpóban. Ehhez nincs szükség semmiféle jegyre. A villamoson azért továbbra is kell lukasztanunk! Konzervet sem fogunk kapni!

Miért?

Tényleg, miért is jönnek ide, minek ilyen nagy találkozókat szervezni? És miért nem tudják ezt megoldani ők maguk, mint ahogy egy konferenciát is megszerveznek az adott város békés lakosságának teljes felbolydítása nélkül?

A Taize-i találkozó magát a „bizalom zárandokútjának” nevezi. Zárandokok érkeznek hozzánk, azért, hogy megismerjenek egy országot, egy várost, de nem művészettörténész szemmel, hanem a keresztény

ember közösséget, másikat kereső szemével. Kik is laknak itt? Hogy lehet Budapesten élni? Milyen kereszténynek lenni ezen az évtizedekig legendásan elzárt országban? Aki már „meghódított” egy idegen várost, szóba elegyedett mindennapi emberekkel, az tudja, hogy mennyivel mélyebb tapasztalat, mint csak egyszerűen „turistáskodni” külföldön.

Mennyire érdekel ez *ma, minket*? Vannak, akik azt mondják: be kell látni, hogy már nincs bennünk az a lelkesedés, mint tíz évvel ezelőtt, az akkori lendület leállt. De amint kimondjuk, máris saját szavaink csúfolnak ki bennünket. Egy évtizeddel a rendszerváltozás után már magunk akarjuk sírba tenni a kereszténységet? „Hagyjanak minket békében meghalni!” – kiáltjuk ki látogatóinknak?

Mint újdonsült káplán Albertfalván, hiszem, hogy nem ez a válaszuk. Inkább: „Ezért erősítsék meg a lankadt kezeket és a megroggyant térdeket. Lábatokat szoktassátok biztos járáshoz, nehogy kificamodjék, inkább gyógyuljon meg” (Zsid 12,12-13).

Miben segíthetek?

Ennyi embert vendégül látni, kísérni, akár csak egy teát adni nekik, nem kis feladat. Szükségünk van Rád is, mert még sok a tennivaló! Egy-egy munkára jelentkezni a csoportvezetőknél lehet:

Kiscsoport-felelős: Majerszky Zoltán (Derrick 06 20 973 1797). Ő fogja össze azt a 25 „animátort”, akik a 10 fős kiscsoportokat szervezik, segítene a kommunikációban.

Zarándokok fogadása: Balogh László (204-6821). Ő tartja a kapcsolatot a szállásadó családokkal, és ő szervezi a december 28-i vendégfogadást és elosztást.

Kommunikáció: Vámos Tamás (06 20 520 2331). Ő készíti addig is a plakátokat, szóróanyagokat, feliratokat.

Iskola: Takács Károly (Kaca). Ő az egész Don Bosco Iskola felelőse. 24 órás portaszolgálatot szervez, a termék berendezése, felügyelete, a takarítás mind az ő vállát nyomják.

Konyha: Brunner Tünde. Reggeli és tea készítése, minden ebédlőben folyó program szervezése. Neki lehetne adni süteményt, lekvárt, stb., amivel a száraz kekszes hivatalos reggelit feljavíthatnánk.

Liturgia: Vas Zoltán. Neki segít a zenei részekben Paálné Kata. A közös imádságok, misék előkészítése a feladata.

A vendéglátáshoz személyi segítséget lehet felajánlani a fenti felelősök-nél. Mindenféle más segítséget is szívesen fogadunk, melyeket a találékony szeretetre bízunk (pl. karácsonyi sütemény-maradék, reggeli anyagok).

Advent az álmodás időszaka, Karácsony a megszületése. Hosszú advent után rajtunk is múlik, hogy megszületik-e, és hogy mi is lesz ebből a találkozóból. A bizalom zárandokútja Albertfalván? Bízom benne.

Füzes Ádám
káplán

„Tegyétek a jót, legyetek vidámak, és hagyjátok a verebeket csiripelni!”

(Bosco Szent János)

Gondolatok Don Bosco lelkesége nyomán

Don Boscónak ez a mondata nem hogy megfogott, de magával ragadott! Ez a felszólítás, amely az ifjúság nevelőatyjának egész személyiségét, munkáját és életét áthatotta, kimozdít a mai ember tunyaságából, a XXI. század passzivitásából. Fiatalos lendületet, dinamikát hordoz, mégsem hiszem, hogy egyetlen élteesebb korú ember is túl modernnek, vagy infantilisnak tartaná. Az Istenben való együttélés öröme rejlik benne, mégsem valószínű, hogy egyetlen nem hívő is megvetné. Vidámságra és ugyanakkor alázatra szólít fel.

Ha csak meghalljuk ezt az idézetet, máris van mondanivalója. De mennyi minden rejlik még mögötte!

„*Légy vidám, tedd a jót, és hagyd a verebeket csiripelni!*” A Don Bosco száját elhagyó sok-sok életbölcesség közül talán ez az egyik legismertebb.

Ezt a mondatot már régóta őrzöm a szívemben, és ez alatt az idő alatt lassan-lassan felbukkantak, hozzácsapódtak más életbölcességek is, saját gondolatok, tapasztalatok, ismeretanyagok, melyek még színesebbé teszik a fiúk apostolának végtelenül egyszerű, de kimeríthetetlen tartalmú kijelentését.

„Tegyetek jót!”

Jót! De mi is az a jó? Melyik könyv ad erre kielégítő választ a ma emberének? Megleli-e az interneten, esetleg valamelyik szolgáltató elküldi SMS-ben? Nem. A jó megfoghatatlan (többnyire). A jó bennünk van. Csak mi magunk tudjuk, hogy az valóban a bennünk élő jó. Ha egyáltalán tudjuk. Mert ott van mindjárt közvetlenül mellette a rossz is, *„ami nem más, mint a jó hiánya”* (Szt. Ágoston). És sokszor nehéz döntenünk, nehéz *„legyőznünk jóval a rosszat”* (Szent Pál). De én hiszem, hogy az Úr mindannyiunknak megadja a jóra a lehetőséget, hiszen Ő a jó Isten. Érdekes az angol és a német nyelv *„szójátéka”*: good ill. gut = jó és God ill. Gott = Isten. Vajon véletlenül alakult ez így ki?

Minden ember szívében ott van a jóra való hajlam (csak éppen lehet, hogy mélyre van elásva). S a jó cselekedetnek elültetett búzamaz is sokszoros termést hoz.

A jóság borzasztóan tág fogalom. Benne foglaltatik a szeretet is: *„A szeretet jóságos”* (1Kor 13, 4), és a szeretet a legfőbb parancsa, amit Jézus nekünk adott. És a jóság a Szentlélek gyümölcse (Ef 5, 22), isteni ajándék minden ember számára. Nem is szólva a szentírásban említett további *„jó”*-król: a jóságos Mennyei Atya, a Jó Pásztor, a Jó tanács Lelke, stb.

Hány és hány szülő, édesanya, édesapa szájából hangzik el: *„Légy jó!”*. A sokak által ismert és szeretett regényhős, Nyilas Misi is a *mindhalál*ig tartó jóságra kapott utasítást.

Egy életszentség hírében álló lelkiatya mondta gyakran a gyerekeknek: *„Jónak lenni nem könnyű, de megéri!”*. Megéri! Hát még megtenni a jót! Ha jó vagyok, az én magam vagyok, de a jót másokért, másoknak teszem.

Mennyre hasonló Don Boscóéhoz a néri Szt. Fülöpnek tulajdonított mondás: *„Legyetek jók, ha tudtok!”*.

Vegyük észre ma is, mindennapjainkban a jót, és tegyük, éljük, mert a keresztény ember legalapvetőbb feladata, hogy *„jó”* legyen, *s a jótettekre soha bele ne fáradjon* (Gal 6, 8)!

„Legyetek vidámak!”

A ma embere besavanyodott. Hiányzik az életéből a csepp méz..., mert nem veszi észre. Nem veszi észre, mert a mindennapi rohanásban nincs ideje rácsodálkozni az élet örömeire, vagy éppenséggel az ölébe

hulló mannát várja, hogy a kegyelem „rászálljon”, és hatalmas, látványos ajándékokra számítva elfelejtkezik arról, amit eddig is, minden nap az Atyától kapott.

„Az élet nem habos torta”, de néha a piskóta is jól esik. Tudni kell örülni a jónak és a még jobbnak!

A síró kisgyermek könnyei felszáradnak édesanyja simogatásától. Felvidul, mert tudja, hogy a mama szereti őt. Mi, felnőttek, nem hogy örülünk-e annak, de észre vesszük-e egyáltalán, ha valaki szeret??!!

Van mit tanulnunk a kicsinyektől!

Vidámnak lenni néha könnyű. Egy „happy” társaságban nem nehéz kifejeli boldogságot színelni. De máskor, sorsunkat elfogadva, Istenre hagyatkozva, milyen nehéz tartalommal megtöltött vidám szívet hordozni! Pedig a rómaiakhoz írt levélben is olvashatjuk, hogy *a reménységben örvendezők kell, hogy legyünk!* (Róm 12, 12)

Vannak, akik mindig kedélyes álarcot viselnek. Azonban ez sem lehet megoldás, még akkor sem, ha az ő társaságukban mások esetleg nem hangolódhatnak le.

A vidámságról a mosoly jut eszembe. *A mosoly, amely semmibe nem kerül, de sokat ad. A mosoly, amelyet nem lehet megvenni, elkérni, kölcsönadni vagy ellopni, csak önként lehet adni. A mosoly, amely némelykor csak egy pillanatig él, de emléke örökre megmarad. A mosoly, amely boldogabbá teszi az otthont, táplálja a jóakaratot és a barátság biztos jele. Ez nyugalom a megfáradtnak, napfény a csüggedőnek, világosság a szomorkodónak, frissítő harmatcsepp a szeretetre szomjazónak.*

A Szentírásban kevés helyen találkozunk a „vidámság” szóval, de szinonimájával, az „örömmel” annál többször; nem csak az igazi örömhírben, az evangéliumban. Ezek közül talán Pál apostol filippiekhez írt leveléből való felszólítás az, ami leginkább Don Boscóhoz kapcsolható: *„Örüljete az Úrban mindig. Újra mondom: Örüljete!”* (Fil 4, 4)

S vajon Don Bosco ismerte a boldogsághormont, amely tudományosan bizonyított, hogy a jókedv és derű által pozitív hatással van a szervezetre? Valószínűleg nem. De gondoljunk csak bele: mégis! Azt mondta: *„Légy vidám!”*. A vidámság ragadós. Ha én vidám vagyok, vidám lesz Te is, ketten továbbadjuk másik kettőnek..., és így sokszorosan hatványozódik. Jót tesz az embernek. Don Bosco nem volt tudós, de szent volt! És anélkül, hogy tudta volna, szavainak kimeríthetetlen mélységet adott.

A látszólag könnyű feladat: *„Legyetek vidámak!”*, nagy teljesítményt kíván tőlünk, keresztényektől, keresztény fiataloktól. Nem elég, hogy

őszintén vidámak legyünk, felismerve a legapróbb örömcske forrását a hétköznapijainkban, de ezt sugároznunk is kell, ontani magunkból! Árpád-házi Szent Erzsébet mondja: „Igyekezzünk az embereket felvidítani!”. A besavanyodott világnak fel kell töltődnie örömmel, és erre a feladatra mi vagyunk hivatottak! Nekünk kell jó példát adnunk, lobogó fáklyát hordoznunk! „Hiszen aki vidám szívvel szolgálja Istent, bizonyosságot tesz arról, hogy Krisztus tanítványa.” Nem bohóckodnunk kell, hogy infantilisán vihogó embereket gyűjtsünk magunk köré, hanem az ÖRÖMHÍRT hirdetve őszinte és mély örömet kell ültetnünk az elfacsarodott szívekbe nekünk, akiknek van Honnan merítenünk! („Örvendezve merítek majd vizet az üdvösség forrásaiból.” (Iz 12, 3-4))

„Hagyjátok a verebeket csiripelni!”

Verebeket? Csiripelni? Csönget a villamos; örülten dudál egy autó; a busz csikorogva fékez; dübörög a zene egy milliókat érő kocsiból; bömböl egy gyerek, mert nem kapta meg mind a két Pokémont; egy srác még átüvölt a walkmanos haverjának a túloldalra, hátha meghallja....

És hol vannak itt a verebek? És ha ott is vannak, ugyan ki hallja meg, hogy csiripelnek? Ha nem látom, és nem hallom őket, ha nem is tudok rólok, hogyan hagyhatnám, hogy csiripeljenek? Ez egyszerű: Nem hagyom őket csiripelni, és ezért nem látom és nem hallom. Nem hallom, mert nem hagyom, és nem látok, mert „walkman-fülű” vagyok A város zajától nem tudunk bármikor elszakadni, mert ez életünk velejárója, oda születünk, ott van feladatunk. De belül... Odabent kell olyan csöndet teremtenem, hogy a „kisveréb” hangját ne nyomja el más zaj. „A csönd olyan barát, amely soha nem hagy el.”, tartja egy kínai közmondás. És ebben a csöndben szólalnak meg Szent Ferenc madárkái. Ám ehhez alázat kell! Ember és természet harmóniája!

Don Bosco számára sikerélményt jelentett, amikor elérte, hogy a fiúk csúzlizás helyett hagyják a verebeket csiripelni. Ők, a neveletlen, fargatlan és érzéketlen utcagyerekek, felhagytak az erőszakkal, és cserébe valami nagyon-nagyon szépet kaptak.

Vannak körülöttünk „ember-verebek” is: családban, környezetünkben, akiket mi is sokszor elintézzünk egy csúzli lövéssel, egy mogorva szó odahajításával, amikor csicseregni kezdenek, pedig lehet, hogy milyen szépet énekelnének! De bennünk nincs alázat, türelem, önmegtartóztatás, empátia, hogy őket meghallgassuk, nekik örömet szerezzünk. Pedig

„azért van két fülünk és egy szánk, hogy többet hallgassunk, és kevesebbet beszéljünk” (Veronai Szent Zénó).

Margit mama a kis Jánost mindig is Istenben bizakodó, imádságos lelkületre és mélységes Mária tiszteletre nevelte. Mindhárom „szempont” mennyire ráillik a Szűzanyára: Az egyszerű szolgálólány, akinek szívét végtelen jószág tölti be. Az isteni békéből vidámság fakad. Bár Szeplőtlen Szívét tör járta át, de ugyanakkor őszintén is tudott örülni. Persze a verebeket csiripelni hagyó alázat sem hiányzott belőle....

Most, hogy lassan gondolatsorom végéhez közeledek, ráébredek valamire. Rádöbbenek arra – s szinte beleborzongok -, hogy Don Bosco egyszerű mondatából lelkiismeretvizsgálati szempontokat támasztottam önmagam számára. Remélem, ezek a sorok Isten nagyobb dicsőségét és a Don Bosco-i lelkület sokrétűségének kibontakozását szolgálják mindannyiunk lelkében!

Kiss Anikó
szalézi munkatárs-jelölt

Próbáljuk egész szívvel élni a jelen pillanatot...

A Fokoláre lelkiség mindennapjaiból

Ahogy sokan ismeritek, vagy olvastátok egy régebbi számban; ha ezt a lelkiséget egyetlen szóval szeretnénk kifejezni, mint ahogy a Ferenceseket a szegénységgel, azt mondhatnánk egység. „Hogy legyenek mindnyájan egy”. Színre, fajra, nemre, hitre valló megkülönböztetés nélkül, hisz Jézus mindenkiért életét adta. De az egység még akkor is, ha Jézus mértéke szerint próbáljuk szeretni egymást az Eg ajándéka.

A mi részünk a kölcsönös szeretet. Szerintem mindenki megtapasztalta már mennyire szükségünk van – még emberileg is – egymásra, hogy legyen erőnk felülmúlni a korlátainkat, amikor nehéz megbocsájtani,

amikor „nincs kedvem „ szeretni, vagy beborult fölöttem az ég, amikor élni szeretnénk, élni az Evangéliumot.

Mi minden hónapban, a hónap liturgiájából egy Igét élünk. Chiara Lubich – a Fokoláre lelkiség alapítója – magyarázatával megkönnyíti a gyakorlati megvalósítást. (A szenteltvíztartó mellé szoktuk kitenni, hogy bárki hozzájuthasson.)

Minden Ige a szeretetről beszél, annak hol ezt, hol azt az oldalát hangsúlyozva. De mind Jézus.

Próbáljuk ezt a tüzet — a kölcsönös szeretet tüzeit — élőnn tartani, Jézus pedig megígérte „ahol ketten, vagy hárman.... ott vagyok köztük.” Ott van, kilép a világba és tevékenykedik.

Természetesen sok pillanatban nem sikerül, de ha mégis, akkor fantasztikus dolgok történnek. Csak egy- két szikra:

Szeptember 15-én négy megújulási mozgalom fogott össze, hogy láng-ra gyújtsa a hívők szívét, hitet fakasztó reményt nyújtson az abban szülőlködőknek és bemutasson egy élettől duzzadó Egyházat.

Az életté váltott Ige szeretete a világon sok gyümölcsöt terem. Nézzünk pl. Afrikában.

Az őserdő mélyén a bangwa törzs életében óriási változás következett be. Ennek a törzsnek a helyzete a 60-as években már annyira romlott, hogy a gyermekhalandóság 90% -os volt, a törzset a kihálás veszélye fenyegette. Imádkoztak isteneikhez, majd a katolikus misszió imáját és segítségét kérték. Az illető püspök Chiara Lubich-hoz fordult. Hamarosan fokolarino orvosok és ápolók érkeztek Fontembe (ez az őserdei falu neve), és számos fiatal követte őket. Házakat építettek, rendelőt nyitottak. A törzs tagjai meggyőződve a fehérbőrű vendégeik őszinteségéről és becsületességéről, elkezdtek együttműködni velük. A fokolárok és a bangwa nép tagjai a mindig megújított kölcsönös szeretetben testvérként éltek együtt.

Az évek során a gyermekhalandóság 2%-ra csökkent, s leküzdötték az álomkórt. 2000 májusában Chiara Lubich másodszor is meglátogatta őket és a törzs királyával (vagyis a fon -nal, ahogy a helybeliek hívják) új lendületet adott a fontemi eseményeknek. Senkit sem készítettek vallása megváltoztatására, hanem inkább arra, hogy a szeretet törvénye szerint éljen.

Újdonság volt, hogy a törzs vezetői is bekapcsolódtak. Életüknek ez az új szakasza Chiara és a Fon közötti „szoros szövetségre” épült, mely-

ről a fon ezt mondta: „Megállapodtunk abban, hogy a kölcsönös szeretetet és az egységet vallósítjuk meg magunk között. Megígértem, hogy erősíteni fogom az általa indított szeretet és egység lelkeségét.”

Ez az új gondolkodásmód – bár annyira különbözött az előzőtől –, behatolt a falú legtávolabbi zugába is. Kettőjük történetét említeném, mely magáért beszél.

„Egyik barátom tartozott 4 kecskével és 2 zsák kávéval. Sokáig vártam, hogy fizessen, de soha nem fizetett. Az ellenségem lett. De mikor találkoztam Chiara tanításával, „elfelejtettem” ezt a problémát. Most már nem ölhetem meg. Újra barátok lettünk.”

A másik pedig így szól:

Egy asszonynak súlyos nehézségei voltak a szomszédságával. A találkozó hatására (Ch. L. -kal) elhatározta, hogy másképp fog viselkedni. Tudván, hogy a szomszéd családban meghalt valaki, ételt készített azoknak a vendégeknek, akik a gyászszertartásra jöttek.

„Nem akartak hinni a szemüknek, amikor megláttak” – mesélte.

Ennyit erről az egzotikus helyről.

Most nézzük meg azt, ahol minden élet elkezdődik és növekedik, a családot. Sokszor érezzük, hogy krízisben van.

A mester, a tanító egyedül Jézus. Ha a házastársak be tudnak lépni egymás világába, eggyé tudnak válni a másikkal és Jézus látni benne, meg másokban is, akkor a kapcsolatuk megváltozik. Persze ez nagyon nehéz. Szüntelen újrakezdést, s szeretetből való „meghalást” kíván, hogy megszülessen a kölcsönös szeretet, mely az igazi Tanítót otthonukba viszi. Jézusnak a gyerekek iránti szeretete pedig azonnal viszonzásra talál, el vannak tőle bűvölve. Azokban a gyerekekben, akik így nevelkednek a családban, élük az Igét, természetes módon formálódik nap - nap után az Evangélium szerinti gondolkodásmód.

Néhány példát említenék tőlük, akik még a felnőtteknek is segíteni tudnak.

Két kislány anyukájával együtt ment vásárolni. A nagypapa háza előtt haladtak el és azt kérték, hogy hadd ugorjanak be hozzá. Menjetek be ti – mondta az anyuka – én megvárlak titeket itt az autóban. Amikor visszajöttek azt kérdezték tőle: „Anyá, miért nem jöttél fel te is?” „A nagypapa

megbántott, így majd ő is rájön a dologra...” Az egyik kislány közbevágott: „De anya, azt az Igét éljük, hogy mindenkit szeretni kell, még az ellenségeinket is.” Az édesanya erre nem tudott mit válaszolni, csak annyit mondott mosolyogva: „Igazad van, várjatok itt” – és felment ő is a nagypapához.

A következő történet Nagaszakiból érkezett. Egy kislány óvodába járt. Több ovis társa más vallású volt, és az óvó néni sem volt keresztény. Az év végén az óvó néni minden gyerektől külön elkészönt. Ennek a kislánynak azt mondta: „Köszönöm, hogy megismerttetted velünk Jézust. Amikor beszéltél róla érezni lehetett, hogy közel van hozzád. Megtanítottad velünk azokat az imákat, amiket otthonról hoztál, nagyon szépek. Ma reggel láttam, amikor odaajándékoztad az egyik társadnak azt a jutalmat, amit te kaptál: ez nagyon megérintett! Nemsokára férjhez megyek, de előtte szeretnék megkeresztelkedni, készülök rá, mert én is úgy akarok hinni Jézusban, ahogy te.”

Végül egy utolsó történet arról, hogy a magunk között megélt világméretű vagyonszétválásban (ahol próbáljuk megvalósítani, hogy ne legyen köztük senki szűkölködő) mennyi ötlettel és milyen radikálisan lépnek be a gyerekek. Ez a tapasztalat Olaszországból való, ahol az a szokás, hogy a kihullt tejfogakért kis pénzt adnak a szülők a gyerekeknek.

Marco ezt írta Chiarának:

„Kedves Chiara, apukám és anyukám beszéltek nekem arról, hogy mennyi szegénynek tudunk segíteni — és ezért elküldöm neked azt a pénzt, amit első kihullott fogamért kaptam. Kiszámoltam, hogy még 11 fogam fog kiesni, aminek az árát elküldöm neked és biztos vagyok benne, hogy többé nem lesznek szegények a világon.”

Ezzel a hittel és a szeretetben való szüntelen újrakezdéssel kívánok mindenkinek áldott szép karácsonyt!

Füstös Mária

Adventi gondolatok szegénységről, gazdagságról és a fenntartható fejlődésről

Most már évek óta, hagyomány nekünk albertfalvi keresztényeknek a november végi „Lelki-szellemi hétvége”. A Szentimrevárosi valamint a Karolina Egyesülettel közösen megrendezett – péntek délutántól vasárnap délig többnyire Máriabesnyőn a Mater Salvatoris lelkigyakorlatos házban tartott – konferencia a három egyesület szellemi inyencainek késő őszi találkozóhelye.

Nem meglepetés, hogy mai rohanó világunkban, amikor sokunknak minden perce szigorúan beosztott, nagyon nehéz kímőzdtani otthonukból az embereket, kizökkenteni megszokott, televízió kényeztette életmődjukból.

A három társaskör együttesen jőszérivel mindőssze 50-60 érdeklődőt tud évről-évre ezekre a „Lelki-szellemi hétvégékre” megmozdtítani. Pedig a szervezők fáradozása mindig meghozza gyümölcsét, az adott téma legkiválóbb hazai képviselőit hívják, akik szívesen el is jönnek előadónak.

Idén Matolcsy György gazdasági miniszter, Kondor Katalin a Magyar Rádió elnöke, Grétsy László az Anyanyelvőpolók Szővetségének elnöke, Téglássy Ferenc a Magyar Televízió vallási műsorainak szerkesztője és Lőcsey Gabriella a Magyar Nemzet rovatvezetője fémjelezték és adtak rangot ennek a – sajnálatosan idén is csak mérsékelt érdeklődést felkeltő – programnak.

Az elműlt évek során volt már előadónk Dávid Ibolya, Jelenits István, Lovas István, Gyulay Endre, Kiszeli István, Csomor Lajos, Dobszay László, Puskely Mária, Mészáros István, Durai Miklós, Tőkéczi László, Fekete Gyula, Czakó Gábor, Erdélyi Zsuzsanna, és sokan mások.

A legnagyobb közőnségsikerű előadások természetesen nem mindig a leghíresebb előadókttól, legnagyobb nevektől hangzanak el. Igen tehetséges, felkészűlt fiatal egyetemi oktatók, gondolatgazdag, tartalmas, néha egyenesen briliáns előadásokkal lepik meg sorra a hallgatóságot.

Az idei konferencián nagy hatással volt a jelenlevőkre Kocsis Tamásnak a budapesti Közgazdaságtudományi Egyetem fiatal tanárségédjének előadása.

A Kindler József egyetemi tanár által vezetett ún. Altern csoport munkatársa a fenntartható fejlődésről (?) tartott nagyszerű, gondolatébresztő előadást.

Kocsis Tamás konkrét számokkal és közgazdasági mutatókkal bizonyította – amit mi laikusok legtöbbször csak érzünk vagy sejtünk – hogy a legfejlettebb országok életszínvonala, fogyasztási kultúrája, szokásai, de leginkább ennek a pazarló fogyasztásnak a mértéke már jóval meghaladta a Földünk által még megengedhető színvonalat.

Ha a földkerekség ma élő hatmilliárdnyi lakosa most mind amerikai nívón élne, három Glóbusz is kevés lenne ennek a minőségi létnek a biztosítására.

Mi a fejlődés? Ha azt nevezzük fenntartható fejlődésnek, hogy ezek a legfejlettebb országok tovább gazdagodnak, a legszegényebb országokban meg tovább nő a szegénység, a gazdasági olló pedig hovatovább fényévnnyire nyílik a világban, akkor nemcsak nagyot tévedünk, hanem egy később bekövetkező világegés passzív, asszisztáló előkészítőivé válnunk.

Míg irigykedve nézzük a különböző TV-csatornákon a nyugati világ felső százazreinek „áloméletét”, közben többnyire közömbösen nézzük – mert sajnos megszoktuk – a Szahel-övezetből, Afganisztánból, Etiópiából stb. érkező képeket. Tudjuk-e mekkorák ma már ezek a feszültségek?

Egy amerikai középvezető havi bére 3,5 millió forint, a munkásé legalább egymillió, ugyanez a Kárpátalján tizenkétezer, Togóban ötezer, s van, ahol nem éri el az ezer forintot sem.

A napokban elborzadva olvasom valamelyik tiniknek szóló képes hetilapban – természetesen mint „fontos hírt” közlik – hogy a friss házaspár filmcsillag házaspár bahamai nászútjáról visszaküldte magánrepülőgépét Los Angelesbe, mert nagyon hiányzott nekik az otthon maradt kutya! Apropó kutyus! A mintegy egymilliárd, magasabb életszínvonalon élő homo sapiens macskája, kutyája sok esetben külön koszton él, mint a legszegényebb sok százmillió nincstelen.

E sorok írója valamelyik nap igencsak rosszul érezte, s bizony szégyellte magát rendesen. Hogy miért?

Ír szetter kutyánk azon a reggelen éhesebb lehetett a megszokottnál és a reggelizőasztalnál a szokásosnál is intenzívebben kunyerált.

Hirtelenjében nem tudtam mit adni neki, hát a kezemben levő kenyérből törtem egy falatot. A konyha kövezetére tett kenyérdarabot ked-

venc kutyusunk egy ideig fanyalogva szorgolhatta, majd tüntetőleg ott hagyta. Egyedül voltam, mégis rettenetesen röstelltem magam és elképzeltem hány és hány ember örült volna ennek a falat friss kenyérnek.

Nemrégiben forgattak Magyarországon egy amerikai filmet. Budának egyik kerületében a forgatás alatt szinte megbénult a forgalom. A főszereplő napi gázsiját a producer egymillió dollárban (!) állapította meg, miközben a többnapos „forgalomkorlátozásért” a városnak majdnem egy egész hónapra „fájdalomdíj” ennek aapidíjnak mindössze alig tizedét fizették.

Mi lehet a megoldás? Mi a teendő? Nem könnyű a válasz! Az biztos, hogy a gazdag országok polgárainak további gazdagodása, valamint a szegény országok, földrészek még további elszegényedése – előbb utóbb, ha nem történik valami változás – robbanáshoz vezet. Az egyre fokozódó elégedetlenség csak bizonyos ideig (évekig, évtizedekig?) tartható véleményem szerint békés mederben.

A terrorakciók most még csak előfutárai annak a lehetséges borzalmas, apokaliptikus képet sejtető erupciónak amelyik a XXI. század második felében bármikor bekövetkezhet.

Évszázadokkal ezelőtt ez az életszínvonal-differencia ember és ember között szintén létezett. Grassalkovich Antal herceg egy alkalommal meghívta Gödöllőre Mária Teréziát.

A királynő augusztusban Nagyboldogasszony ünnepe előtt érkezett Gödöllőre, ahol a nem éppen spórolós ember hírében álló herceg szerette volna méltó módon fogadni illusztris vendégét. Gondolt tehát egy nagyot és több ezer kocsi, erdélyi sóbányákból szállított konyhasóval borította be a várost a máriabesnyői kegytemplommal összekötő utat.

A hercegi lovas szánon (!) helyet foglalók a késő esti órákban az út szélére vezényelt környékbeli jobbágysok fáklyás sorfala között suhanhattak a kegyhely felé.

Kétségtelenül gyönyörű lehetett az esti fáklyafényben csillogó vakító fehér hónak tűnő só, s a kánikulai meleg ellenére a hatás fokozása kedvéért nercbundában feszítő Mária Terézia valóban szó szerint „fenséges” látvány lehetett.

A szegény korgógyomrú jobbágysoknak akkor talán még eszükbe sem jutott, hogy lázadozzanak „tisztetletreméltó”, de igen pazarló földesuruk ellen.

Meglehet, még meg is hatódtak, hogy saját szemükkel láthatták Magyarországot királynőjét. De ebbe a Máriabesnyői látogatásban már rejtve benne volt a későbbi jobbagylázadások, forradalmak csírája. A többszázéves hasonlat, illetve példa még sem tökéletes. Akkoriban sokkal kevesebb ember élt a Földön, a gazdagok száma és aránya is jóval kisebb volt, mint ma. A szegény ember környezetében, ismerettségében akkoriban még majdnem mindenki egyformán különösebb vagyon nélkül élt, ezért sorsába is könnyebben beletörődött, ha azt látta, mindenki úgy él, mint ő és családja.

Valamikor régen az életszínvonal még erősen születéstől predesztinált volt, rendszerint apáról-fiúra szállt és már a gyermek nemzésénél nagyjából eldőlt a későbbi élet minősége.

Volt tehát ideje a gyermeknek beleszokni és beletörődni a felnőttkori nélkülözésbe és szűkölködésbe. Ma ez koránt sincs így! A született gazdagokat számban már régen megelőzik az ún. újgazdagok, a média térhódítása pedig eljuttatja – elvileg minden lakásba – azt az ideált, hogy „te is lehetsz gazdag, hiszen én is valamikor szegény voltam”.

A televízió előtt órákat eltöltő nézőbe pedig fokozatosan és észrevétlenül csepeg az állandó elégedetlenség mérge. Ez a mérge pedig igen sokszor halálos.

Az osztálytársak közül már egyre többen nyaralnak „olaszba, spanyolba”, s aki még gimnazista koráig nem jutott el valamely divatos fürdőhelyre, egyre elégedetlenebbé válik.

Szülöje ezért erején felül költ, agyonhajszoja, esetleg adósságba veri magát, s szép lassan, néha észrevétlenül tönkreteszi magát és családját. Eközben új, hamis értékek teremődnek, óhatatlanul felértékelődik az itáliai vagy spanyolországi nap fénye, miközben devalválódik sok hagyományos, régi, valós érték és erény. Ez az értékválság hamis életfelfogáshoz vezet, ahonnan aztán már egyenes az út a pazarlásnak ahhoz a fokához, amit pl. az amerikai filmszínésznél fentiekben láttunk. E folyamat további elmélyítésében nagy szerepet játszik a szekularizáció. A társadalmi életben bízó vallásos emberek a középkorban még nem egyedül csak a földi létben várták a boldogulást.

A szekularizált, nyugati polgár „egyszer élünk” filozófiája teljes mértékben átalakította embernek a világhoz, így az élet értelméhez való viszonyát. Ennek következtében egyre önzőbbek lettünk. Nap, mint nap megtapasztalhatjuk ezt az élet minden területén, akár csak a villamoson vagy az autóbuszon közlekedve.

A rádió reggeli krónikájának első híre most már több mint egy hónapja, hogy a világ legerősebb és leggazdagabb hatalma hogyan bombázza és rombolja porig az egyik legszegényebb ország városait. A magyar közvélemény ezt az iszonyatos pusztítást a terrorizmus elleni igazságos háborúnak tartja, a mélyebb okok elemzéséig sajnos csak kevesen jutnak el. Arra a következtetésre – hogy a világgazdaság iszonyú polarizáltságának mekkora köze van napjaink terrorcselekményeihez, válságaihoz, s mindezen szörnyűségekhez – hányan jutnak el? Fontos, hogy találtak egy embert, most éppen Bin Ladent, aki elviszi a balhét. A terrorizmus mindenütt borzalmas és elítélendő. De meg kéne már egyszer próbálni az azt kiváltó okokat is őszintén, és alaposan elemezni, és ha lehet mielőbb orvosolni.

Advent van. Az új évezred első évének adventje.

A sűrű hóesésben lassan ballagok munkahelyem felé. A Kosztolányi Dezső téri park padjain piszkos göncökbe bugyolált hajléktalanok még igaz álmukat alusszák. A hó már puha paplannal lepte be rongyokkal fedett testüket.

A reggeli csúcsforgalom még álmos utasai szinte észre sem veszik őket, megszokhatták már a látványt. Ha hinni lehet a statisztikáknak, harmincezer hajléktalan él kis hazánkban, ez borzasztóan sok, egy közepes magyar város lakossága. Ennyien vannak nálunk, akiknek hálószobájuk mennyezete a csillagos ég. Bizonyára közülük nagyon sokan maguk is tehetnek arról, hogy ide jutottak, mégis el kellene gondolkodni talán arról, hogy alig egy évtized alatt miért nőtt ilyen hihetetlenül magasra létszámuk?

Van megoldás? Van terápia? Szilárd meggyőződésem szerint a megoldás kétezer esztendővel ezelőtt, Betlehem városában született. Később voltak e betlehemi újszülöttek igaz és hamis követői. Valljuk be, legigazabb követőit, kortársaik legtöbben megmosolyogták, úgy ahogy ma sem népszerű, aki lemond vagyonról, hírnévről, netán családról és tehetsége szerint mások boldogítására szenteli életét.

Advent van, maholnap itt a karácsony, a kisded születésének öröme. Ilyenkor körbeállják a betlehemi jászolt minden keresztény közösségben, így Kárpátalján, Erdélyben, Fokvárosban, New Yorkban és

Budapesten egyaránt. Amerikában, a legtöbb lakásban pirosra sült pulyka kerül a karácsonyi asztalra, de hogy a nélkülöző keresztény családok asztalára mi kerül, annak csak a jó Isten a tudója.

E sorok írója miközben családjával idén is, mint eddig mindig, leül az ünnepi terített asztalhoz és belenéz a karácsonyi gyertya imbolygó lángjába, elgondolkodhat azon, hogy Krisztus nélkül valóban fenntartható-e a fejlődés?
2001. Advent

Sümegh László

TOVÁBBTANULÁSI LEHETŐSÉG

A budai Szent Margit Gimnázium (1114 Budapest, Villányi út 5-7.) a 2002/2003-as tanévre felvételt hirdet 3 hetedik és 2 kilencedikes induló osztályába. Részleteket a portán megvásárolható tájékoztatóból lehet megtudni. Telefon: 381-09-10.

Sümegh László igazgató minden csütörtökön 14 és 18 óra között tart fogadóórát. (Telefon: 381-08-81)

Az elmúlt években többször változott és most is meglehetősen bonyolult felvételi rendszer miatt mindenképpen ajánljuk a kedves szülőknek az alapos tájékozódást.

A következő iskoláktól kapott még tájékoztató anyagot a továbbtanulással kapcsolatban a Don Bosco Iskola:

Jerikó Humán Gimnázium. 1138 Budapest, Vízafogó sétány 2b. Tel.: 1/349-9198
Szent Gellért Katolikus Általános Iskola és Gimnázium. 1016 Budapest, Gellérthegy u. 7. Tel.: 1/375-6137

Budai Ciszterci Szent Imre Gimnázium. 1114 Budapest, Villányi út 27.
Tel.: 1/466-9710

Mustármag Általános Iskola és Gimnázium. 1038 Budapest, Templom u. 5.
Tel.: 1/388-8130

Budapesti Ward Mária Katolikus Általános Iskola. 1056 Budapest, Irányi u. 3.
Tel.: 1/266-7334

Piarista Gimnázium. 1088 Budapest, Mikszáth K. tér 1. Tel.: 338-2211

Temesvári Pelbárt Ferences Gimnázium és Kollégium. 2500 Esztergom, Bottyán J. u. 10. Tel.: 33/412-388

Januártól indul a Szent Mihály Akadémia

2002 januárjától minden hónap második péntekén az Albertfalvi Keresztény Társaskör az albertfalvi Don Bosco Katolikus Általános Iskola ebédlőjében a Szent Mihály Akadémia keretében előadás sorozatot tervez a kultúra, a gazdaság, a politika és az egyház érdekes és érdeklődésre számot tartó területeiből.

A Szent Mihály Akadémia célja, hogy színvonalas előadásokkal a keresztény nemzeti elkötelezettségű budai (albertfalvi) polgárok számára szellemi táplálékot nyújtson.

Tervezett előadások

2002 jan. 11. - péntek 19.00 óra – Dr. Márialigeti Károly tanszékvezető, ELTE mikrobiológia tanszék:

„Bestiarium novum – a teremő ember?”

2002 febr. 8. - péntek 19.00 óra – Lovas István publicista:

„A negyedik jobbegyenes”

2002 márc. 8. – péntek 19.00 óra – Dr. Gombóc Zoltán tanszékvezető egyetemi tanár. Szent István Egyetem:

„A nevelés mint kényszer?”

2002 ápr. 12. – péntek 19.00 óra – Dr. Boros Péter országgyűlési képviselő, kormány főtanácsadó, volt miniszterelnök:

„Két választási forduló között”

2002 máj. 10. – péntek 19.00 óra – Dr. Kerényi Lajos Sch. P. plébános, a Szent Margit Gimnázium hittanára:

„Egy rádiós pap gondolatai”

Az előadásokra a belépés díjtalan. Minden érdeklődőt szeretettel várnak a szervezők. A Szent Mihály Akadémiát a Don Bosco Katolikus Általános Iskola, valamint az Albertfalvi Keresztény Társas Kör támogatja. Az előadások felcserélésének jogát a szervezők fenntartják.

Spanyolországi útinapló Barcelonában és környékén

2. rész

Csepergő esőben indultunk a barcelonai „hivatalos” városnézésünkre. Első úticélunk a híres „Familia Sagrada”, a Szent Család templom (vagy inkább templomrom?). Sokat hallottunk erről az épületről, amely Barcelona egyik szimbóluma, bennem a kisördög megint csak kételyeket ébreszt: mitől is olyan érdekes ez a félbehagyott vagy másképp nevezve „még mindig épülő” műemlék?

Amikor odaértünk elállt az eső, és így nyugodtan megszemlélhettük. Kételyem hamarosan lelkesedéssé vált, mert valóban páratlan műremek bontakozott ki előttünk a maga érdekes történetével együtt.

A templom építését az 1860-as években határozták el iparos emberek kezdeményezésére. Hamarosan megszületett az egyházi engedély is, elkészültek a tervek – egy gótikus jellegű katedrális terve –, és elkészült az altemplom is. Az egyre nagyobb nézeteltérések miatt szakítás történt az építtek és a tervező között. Ezért 1891-ben az akkor ötvenéves Antonio Gaudira bízta a további tervezést és magát az építkezés irányítását is.

Antinio Gaudi Barcelona meghatározó építészé volt, különleges és megdöbbentő épületei ma is megtalálhatók szerte Barcelonában meglepetést, álmélkodást, csodálkozást és nemegyszer értetlenséget kiváltva. Több gazdag polgárnak is épített házat (vagy inkább palotát), amely közül, pl. az egyik olyan, hogy nincs benne egyetlen sarok sem, minden falrész találkozása legömbölyített. Kívülről az egész olyan, mintha az egész épület hullámnana.

Gaudi úgy gondolta, hogy olyan templomot épít, amelyben a különböző művészeti ágak együtt találhatók meg. Végleges terveket nem készített, így a ma félbehagyott épületnek „kiviteli” terve egyáltalán nincs. Úgy épült, ahogy sokszor a barkácsolók dolgoznak: egyik pontról a másira alakítják ki a megoldást. Persze Gaudi zsenialitása esetén azért ezt másképp kell értenünk.

A fő elképzeléseket ismerjük, és az elkészült részekből lehet következtetni az egészre. A tervek szerint a templomnak három bejárata, kapuja

van: a születés kapuja, a szenvedés és halál kapuja, továbbá a feltámadás és megdicsőülés kapuja. Mindhárom bejáratnál három ajtó nyílik: a hit, a remény és a szeretet ajtaja. A középső mindig a szeretet, ez a legnagyobb és legdíszesebb, mert a szereteten át lehet Istenhez jutni.

A három bejáratot négy-négy 107 méteres torony övezi, összesen tehát tizenkettő, hirdelve az apostolok tiszteletét. Mindegyik torony meg is kapta az egyik apostol nevét, amely jól olvasható rajta. A tervek szerint a templom közepén áll majd egy 170 méteres torony, amely Üdvözítő Urunkat hirdeti, mellette egy valamivel alacsonyabb lesz a Boldogságos Szűzanyáé. A középső két tornyot négy újabb torony veszi körül, a négy evangélista jelképevel.

Gaudi elérte amit akart, mert az elkészült épület valóban ötvözi a művészetek különböző ágait: az épület maga gótikus, a toronyablakok román, a szoborcsoportok részben klasszicista részben modern jellegűek, a díszítések barokkosak stb.

Készen két kapu van: a születés és a halál kapuja.

A születés kapu körüli szoborcsoportok klasszicista stílusban készültek, és újszövetségi jeleneteket ábrázolnak az angyali üdvözléttől a karácsonyi jelenetek át egészen a 12 éves Jézus templomi tanításáig. Középen a „fő” szoborcsoport a teljes Szent Családot ábrázolja.

A halál kapu körüli jelenetek már modernebb jellegűek (de még felismerhető alakokkal tehát nem „nonfiguratív” formában). A jelenetek a szenvedéstörténetet idézi az elítéléstől a keresztre feszítésig.

Összességében nagyon nagy élmény volt, és ha az ember önmagában felteszi a kérdést: milyen stílust látunk itt művészetileg, a katalánok válasza a legtalálóbb: „Gaudi”.

Vissza buszba és indulunk tovább. Az eső máris rákezd, így egy ideig buszos a városnézés. Elhaladunk a Nou Camp mellett. Ez a nagyobbik és híresebb barcelonai klub, az FC Barcelona stadionja. 1957-ben épült, több mint 120 ezer néző befogadására alkalmas. Itt is, mint Spanyolországban a labdarúgás nemzeti ügy, sőt itt még egy újabb fontos momentum csatlakozik hozzá: ez katalán ügy. A nagy rivális a Real Madrid. Ha a csapat bukdácsol, gyengén szerepel, de megveri a Madridot, még ezt is megbőcsátják neki. Mellette a fiókcsapat stadionja, amely alacsonyabb osztályban szerepel, ennek befogadóképessége „csak” 80 ezer fő. És ezek a számok nem fellengzősek, mert ha jól megy a csapatnak (és azért általában jól megy) az átlagos nézőszám 80-90 ezer körül van mérkőzésenként. (A

Real Madrid ellen mindig telt ház van, sokszor nem is árulnak jegyeket, a bérletesek megtöltik a stadiont!)

Látjuk Gaudi palotáit, majd utunk a Montjuich hegyre vezet. Két hatalmas etruszk oszlop között haladunk, melyeknek külseje a velencei harangtoronyra emlékeztet. A katalán művészetek kupolás palotája mellett elhaladva érjük el Barcelona „Gellérthegyét”. Itt szórakoztató központok, vidám park, szép kertek láthatók, de itt épültek az 1992-es nyári olimpia egyes létesítményei is. A híressé vált kommunikációs torony mellett áll az uszoda, mely magyar sikerektől volt hangos, Darnyi Tamás, Egerszegi Krisztina, Rózsa Norbert és a többi nagyszerű magyar sportoló öregbítette kis hazánk hírnevét. Az olimpiai stadion, amely az uszoda mellett található, a megnyitó- és záróünnepség színhelye volt, és itt rendezték az atlétikai versenyeket is.

Következő „állomásunk” a Pueblo Espana volt. Ez egy múzeumfalu, ahol egy kis Spanyolországot lehet látni. Híres spanyol épületek méretarányos kicsinyített mását építették meg, például belépni a faluba az avilai Szt. Vince kapu másolatán át lehet. Sétálva a faluban, a kézműves műhelyekben, eredeti formájukban láthatók az egyes mesterségek. Voltunk kovácsműhelyben, üvegfüvőben stb.

Hazafelé még útba ejtettük az olimpiai falut. Ez a része Barcelonának lakatlan terület volt valamikor (kb. húsz éve). Ma virágzó városrész (sőt igen előkelőnek is számít), csodálatos tengerparttal, kikötővel, strandokkal, elegáns parkokkal, szökőkutakkal. Ez is bizonyítéka, hogy az olimpia rendezése a későbbiekben milyen haszonnal járhat egy város számára.

Gerona

Nem messze Barcelonától fekszik ez a tartományi székhely. A 11. századi templom villámcsapástól megégett tornya megtekintése után a katedrálisba mentünk. A gótikus templom főhomlokzata barokk stílusban készült. Belül igen gazdagon, főleg ezüst-arany kombinációval készült oltárok, szarkofágok találhatók. Itt fekszik az egyik szarkofágban Szt. Nárcisz püspök, aki Diocletianus császár idején Girona püspöke volt. Ezután a „Lábnyomhoz” mentünk, ami igen kedvelt zárandokhely, a mozgás-sérültek „kegyhelye”. Mellette kis, nyitott kápolna állott, benne a Szűzanya szobor körül rengeteg köszönő tábla, ajándék, mankó volt elhelyezve, hálát adva a Szent Szűznek segítségéért. Utastársaink végig-

hallgatták az idegenvezető elbeszélését, és már menni készültünk, amikor egyik utastársunk (olyan szélsőségesen liberális típus) gúnyolódó megjegyzéseket kezdett tenni: „biztos azért köszönték meg a segítséget, mert kinőtt a lábuk, micsoda butaság az egész stb., stb. Utazott velünk egy nyomorék lábú férfi, aki ekkor kikelt magából, és igencsak kemény hangon helyreutasította: „tudod, te nem vagy képes megérteni, hogy milyen nagy dolog, és szinte a gyógyulással felér, ha az ember a lelkében elfogadja a megváltoztathatatlant. Ezért adhatták a hálaajándékot azok, akik adták”, és a nyomorék lábára mutatott. Nagy csönd lett. Utólag hozzám jött ez az utastársunk, aki egyébként a mi „maszek” városnézésünkön hozzánk csatlakozott, és azt mondta nekünk: „Bár én református vagyok, akik nem tiszteljük külön a szenteket, de ennek a liberális palinak a viselkedése nagyon feldühített, és úgy gondoltam én tudom – a betegségem miatt – a legjobban helyreigazítani”. E közjáték után még az arab fürdőbe mentünk (természetesen nem fürödni, hiszen ez a mórok uralma idején működött), és megcsodáltuk a mudehár stílusban épült fürdőbelsőt. Girona egyébként a folyó mentén épült, és a „fóutca” házai éppúgy ráépültek a vízre, mint Velencében.

Banyolesi tó

Önmagában nem lenne különös jelentősége ennek a szép természeti kincsnek, hiszen ilyennel, többel is találkoztunk. Ennek különlegességét az adja, hogy itt rendezték a magyar sikerektől is hangos olimpiai kajakenu versenyeket 1992-ben.

Figueiras

Ez a kis városka szülöttjéről híres, ugyanis itt született a híres művész Salvador Dali. Munkásságát, művészetét a mai napig sokan bírálják, lenézik, megvetik, csodálják, rajongva tisztelik stb. Valóban hagyományos módon közeledve hozzá igencsak fura szerzet. Leginkább az a nézet igaz, hogy Dali minden művészeti ágat kigúnyolt és elidegenített. Itt áll a városkában a Dali-múzeum, amelyik a Prado mellett Spanyolország leglátogatottabb múzeuma. Már kívülről is különleges, mert a közepén (ami régen színház volt) műanyag kupola borul rá, a falakat Kenyér ill. cipő formájú alakzatok „díszítik”. A bejáratától jobbra egy több ember méretű

szakállas fej, melynek szemei külön-külön élnek, homlokából pedig egy televíziós készülék áll ki. Belépve a régi színház nézőterét látjuk üvegablak, a háttérben leírhatatlan valamik (ma térplasztikának hívják), középen Dali kedvenc autója, egy Cadillac. Ez alatt alusza örök álmát a művész, itt van eltemetve. A háromszintes múzeum termei és folyosói sok-sok meghökkentő „műremekeket” tartalmaz (itt e szót nem gúnyosan használok, hanem mert nincs rá más kifejezésem). Egyes festmények megrázó erejűek, például a keresztre-feszítés, ahol a művész felülnézetben ábrázolja Krisztust, vagy az „Utolsó vacsora” kicsit „dalis”, de valóban nagyszerű festménye. Az egyik teremben például különböző bútorok állnak látszólag nagy összevisszaságban, de ha az ember felmászik az ott elhelyezett emelvényre, és belenéz a „távcső” szerű készülékbe, a bútorok egy női arcot alkotnak. Dali felesége egy orosz hercegnő volt, akit többször is megörökített festményein. Nagyon szerette feleségét, de gyermekük nem volt. (Egyik utastársunk találó megjegyzése szerint ez nem is meglepő, ugyanis hálósobájukban a nagy francia ágy mellett egy életnagyságú csontváz állott). Így halála után mindenét a spanyol államra hagyta, amiért a helybeliek a mai napig neheztelnek, mert szerintük Katalóniára kellett volna.

Barcelona és környéke megtekintése után hazaindultunk. A hosszú autóbusz-utazás is adott még egy felejthetetlen élményt, a napfelkeltét a Dolomitokban.

Ezért és a három hetes spanyol útért hála Teremtőnknek!

Madaras Gábor

A jövő zálogát hordozzák

November első hétvégéjét Péliföldszentkereszten töltöttük, azokkal az albertfalvi fiatalokkal, akik a szalézi munkatársak által meghirdetett „Kert” mottójú közösségépítő hétvégét együtt kívánták velünk tölteni. Már elmondhatjuk, hogy vannak törzstagjaink, de minden alkalommal megismerkedhettünk olyan fiatalokkal is, akik újonnan csatlakoztak hozzánk.

A három nap feladata az volt, hogy a semmiből – a lelkigyakorlatos ház ebédlőjében - virágzó kertet hozzunk létre. A kertépítő csoportok tagjai nem a megszokott baráti társaságból álltak össze, hanem a véletlen sorsolás révén. Ahhoz, hogy kertet tudjanak építeni sok mindenre volt szükségük, amit a pilisi éjszakában gyűjtöttek össze. Másnap minden csoportnak a saját címerét kellett elkészítenie. Ennek az volt a lényege, hogy valami olyat kellett kitalálniuk, melyről feltételezték, hogy csak rájuk jellemző. Ehhez azonban sok beszélgetésre, egymás jobb megismerésére volt szükség, amihez a különböző „társas”-játékok is hozzásegítették őket. A készítés folyamatában minden csoportban több ötlet is felvetődött, de a vidám alkudozást, hogy kinek az elképzeléséből mi kerüljön a címerbe, minden esetben a megnyugtató belátás, megegyezés követte. A címereket fotón is megörökítettük. Az igen változatos címerekből sugárzott a szépség a rend iránti igény, az élővilág szeretete és ugyanígy megjelent a biztonság iránti igény – étel, ital stb. – is. Mindegyikben központi helyen volt a transzcendencia, a harmóniát megteremtő hit. A címerek elkészültét követően kezdődött a kertépítés, melynek folyamatában a csoportok tagjai egymástól is kérhettek kellékeket, de úgy, hogy nem volt szabad megszólalniuk. Így kellett a másikkal megértetniük, hogy mit szeretnének és meggyőzni őket arról, hogy nekik milyen nagy szükségük van arra, amit előző este a másik csoport gyűjtött ahhoz, hogy meg tudja valósítani saját elképzeléseit. Voltak akik sikeresek voltak az érdekérvényesítésben, de voltak olyanok is, akik dolgvégezetlenül mentek vissza csoportjukhoz. Ez persze nem kedvetlenített el senkit sem,

mivel saját maguk is készíthettek makett virágokat, fákat, állatokat, különböző eszközöket, sőt voltak akik embert is telepítettek a kertjükbe. Ahhoz, hogy a kertek ne legyenek elkülönült „világok”, az azokat összekötő hidak is készültek. Szinte mindannyian rácsodálkoztunk arra, hogy a semmiből milyen nagyszerű dolgok jöttek létre.

Don Bosco nagyon fontosnak tartotta, hogy az este is adjon valamit neveltjeinek. Ezért esténként vagy valamilyen történetet mesélt, vagy bibliai részletet olvasott fel, és – tanító célzattal erről beszélgettek. Ezt az együttlétet Don Bosco „buona notte”-nak nevezte el.

A mi közösségépítő hétvégénken is minden este összegyűltünk a buona nottéra. Ez év novemberében a kert mottóhoz kapcsolódóan Szent Pál apostol korintusiakhoz írt első leveléből az alábbi idézet alapján készült fel egy vállalkozó fiatal társunk, és mondta el gondolatait, illetve osztotta meg velünk kérdéseit, kételyeit.

„Az sem számít, aki ültet,
az sem aki öntöz,
hanem csak az Isten,
aki a növekedést adja.”

(1 Kor. 3,7)

A második estén a példabeszéd a magvetőről (Máté 13, 1-9) szentírási részt dolgoztuk fel, Béla atya segítségével.

Sokat gondolkodtam azon - mind a felkészülés időszaka alatt, mind a kertek elkészültét követő estén – hogy mi lesz az elkészült alkotásokkal? Hazaviszik a számukra kedves darabokat vagy szemétbe kerül, miközben mindenkinek örömet jelentett a munka és az elkészült kertek is. A vasárnapi szentmisét követő két-három percen belül meglett a megoldás. Egy hat gyermekes család is a rendház kápolnájában vett részt a szentmisén, melyet követően a gyerekek jó terepismeretről tanúskodva egyből az ebédlőbe rohantak. Ott örömteli csodálkozással nézték az elkészült kerteket. Ekkor jött az ötlet, hogy talán ezek a gyerekek egy-egy dolgot játékként hasznosíthatnának. Amikor mindannyian, újonnan szerzett kis barátainkkal együtt összegyűltünk, megkérdeztem a gyerekeket, hogy szoktak-e építeni. Ők azonnal rávágták, hogy igen, fakockából. Ekkor már mindannyian tudtuk, hogy a kertekből sok minden továbbélhet, értelmet kaphat. A gyerekek azt követően, hogy felhatalmazást kaptak arra, hogy mindent hazavihetnek amivel játszani tudnak, boldogan osztozkodtak a hidakon, fákon, virágokon, talicskán, faemberkén stb.

Eközben arra gondoltam, ha akartam volna sem tudtam volna jobban megszervezni, hogy mindaz amit alkottak – még ha az emberi kapcsolatok épültek is – ne legyen az enyészete. Ez a hétvége maga volt az élet kicsiben. Emberi kapcsolatokat építettünk, valamit létrehoztunk, és egy fiatalabb korosztály hasznosította, talán tovább is építi, tökéletesíti és úgy, hogy mindezek mögött – neveltetésük révén – ott van a hit. Hát nem ez az élet? Hát nem az övéké a jövő?

Rózsáné Czigány Enikő
szalézi munkatárs

Kommentár nélkül

Néhány héttel ezelőtt hivatkozási adatot kerestem Bányai János 1993-ban megjelent Isteni pedagógia című könyvében. Ekkor bukkantam rá arra az újságcikk idézetre, melyet szeretnék Önökkel is megismertetni. Miért éppen a karácsonyi számban? Arra választ kaphatnak, ha elolvassák az 1920-as évek elején külföldön megjelent írást, melyet a megjelenést követően több nyelvre is lefordítva folyóiratok százai közöltek.

Rózsáné Czigány Enikő

„Figyelj rám, kisfiam. Elmondom neked mindezt, mialatt alszol, egyik kiskacsóddal az arcod alatt; szőke fürtjeid nedvesen tapadnak forró homlokodra. Belopóztam hozzád, egyedül. Alig pár perccel ezelőtt amint a könyvtárban újságot olvasva ültem, a lelkiismeret furdalás fojtogató hulláma ömlött végig rajtam. Bűnösnek érzem magamat: így jöttem az ágyadhoz.

Arra gondoltam, kisfiam, hogy ma haragudtam rád. Megszidtalak reggel, amikor öltöztél iskolába menés előtt, mert a törülközővel csak úgy megpacskoltad az arcodat. Rendre utasítottalak, mert cipődet sem tisztítottad ki rendesen. Dühösen rád kiáltottam, mert a dolgaidat szét-szórtad a padlón.

Reggeli közben is találtam megróni valót. Kiloccsantottad a tejet, aztán habzsoltad ivás közben; a könyöködet az asztalra raktad; a vaját túl vastagon kenté a kenyeredre. Amikor pedig elindultál és én is a vonat-hoz készültem, visszafordultál, integetté felém és így kiáltottál: „Isten

Veled, Apu." Én meg szigorúan összeráncoltam homlokomat és ezt feleltem: „Ne menj olyan görbén, egyenesítsd ki a hátadat!”

Délután aztán előlről kezdődött az egész. Amint hazafelé jöttem, meglestelek az úton: térdeltél, és golyókkal játszottál. Mális lyukas volt a harisnyád. Megaláztalak pajtásaid előtt azzal, hogy rád parancsoltam: előttem menj egész hazáig. Drága a harisnya és te is gondosabb lennél, ha neked kellene vásárolnod. Ezt vetette apád a szemedre, kislefiam.

Emlékszel-e, hogy később, amikor a könyvtárszobában olvastam, félenként bejöttél, szomorú tekintettel a szemedben? Amikor felnéztem az újságból, indulatosan a háborgás miatt, habozva álltál az ajtóban. „Mit akarsz?” förmedtem rád. Te nem feleltél, hanem viharos lendülettel felém futottál, karodat a nyakam köré fontad, megcsókokaltál, magadhoz öleltél azzal a szeretettel, amelyet Isten virágoztatott ki a szívedből és amelyet még a ridegség sem tudott elhervasztani. Aztán elmentél, feltipegte a lépcsőkönt, az emeletre.

Nos, kislefiam, nem sokkal ezután történt, hogy az újság kicsúszott a kezemből és rettenetes, dermesztő félelem fogott el. Istenem, mit csinált belőlem a megszokás! A hibakeresés, a dorgálás rossz szokása – ezt a jutalmat kaptad tőlem, azért büntettelek meg, mert gyerek voltál! Nem mintha nem szerettelek volna, csak éppen túl sokat vártam tőled, a fiatalodástól. A saját megsokasodott éveim mértékével mértelek.

Pedig oly sok jó és szép és becsületes van a jellemedben. Kis szíved olyan, mint maga a hajnal a távoli dombok fölött. Ezt az a kényszer nélküli ösztön is mutatja, amellyel hozzám futottál, és csókkal jó éjt kívántál nekem. Nem is számít ma este semmi más kislefiam. Eljöttem kis ágyadhoz a sötétben és szégyenkezve letérdeltem itt.

Ez a vallomás csak kis bűnhődés nekem. Tudom, meg sem értenéd ezeket a dolgokat, ha nappal és hangosan mondanám el neked. Holnap azonban igazi apu leszek! Pajtásod leszek, és veled szenvedek, ha te szenvedsz, veled nevetek, amikor te kacagsz majd. Inkább leharapom a nyelvemet, ha még egyszer türelmetlen szó tolokodnék rá. Azt mondogatom majd magamban, mint valami litániát: „Hiszen csak gyerek – csak kislefiam még!”

Attól félek, úgy bántam veled, mintha máris felnőtt volnál. Most azonban, hogy itt látlak ágyacskádban, fáradtan, összegömbölyödve, most látom, hogy még csak kisgyerek vagy. Tegnap még anyád tartott a karján és fejed az ő vállán pihent. Sokat kívántam tőled, nagyon sokat ...”

Hadapródok voltunk Nagyváradon

2. rész

(Kivonat a Szerző hasonló című írásából)

Vacsora, pihenés

Este 19⁰⁰ órakor ismét levonultunk az étkezdébe, vacsorázni, majd utána felmentünk a hálóterembe.

Itt aztán „nyugi” volt. Rendbe hoztuk magunkat és ruházatunkat, ha kellett gombot varrtunk, minden este ki kellett a bakancsot tisztítani, fényesíteni.

(Ezt akkor az úgynevezett „suvickkal” kellett elvégezni. Ez egy kemény massa volt, amire ráköptünk – vagy valamilyen egyéb módon kellett nedvessé tenni – s ettől felülete feloldódott. Rákenve a bakancsunkra szürkére száradt, de ha utána fényesítő kefével 15-20 percig simogattuk: fekete és tükörfényes lett. Jó találmány volt, csak kissé „testedző”, erősítette a karizmokat).

A „pokrócozásról”

Ilyenkor intéztük el „lovagias ügyeinket” is. Ha például valamelyikünk viselkedése miatt az osztály kollektív megrovásban – netán fenytésben – részesült, akkor este, amikor már levetkőztünk, valaki váratlanul pokrócot dobott a vétkes fejére, a többiek pedig kellő szóbeli oktatás kíséretében – jól elverték az illetőt. Ez volt közismert nyelven: a pokrócozás. Előfordult, hogy valamelyik osztálytárs nem volt elég rendes, tiszta, nem szívesen síkálta magát a tus alatt, akkor a „pokrócozás” kiegészült azzal, hogy az illetőt kenték be – a csupasz testét, főleg középen – suvickkal, s utána a szerencsétlen órákig síkálta magát a tus alatt, mert ha reggel sem ragyogott a teste eredeti bőr-színben, este előlről kezdődött a tortúra. (Nem állítom, hogy finom, úri eljárás volt, de mindig hatásos, emberformáló, sőt „tisztá ember” formáló eljárás volt).

Este 9 órakor takarodót fújt a kürtös az udvaron, a hálókban lámpaoltás, lassan elcsendesülő suttogások – és alvás mélyen, egészségesen a reggeli „Ébresztő!”-ig.

Lényegében minden napunk így telt el, kivételt képeztek a vasárnapok és az ünnepnapok, amelyek a pihenés, a „kimenők”, az udvarlások és szerelmeskedések idejei voltak ha nem sújtottak laktanya fogsággal, vagy kimenő megvonással.

Egészséges, kemény, férfi formáló életünk volt. Hasznát egész további életünkben éreztük, mind fizikailag, mind lelkileg.

A tavasz vége egyben a tanulásnak is a végét jelentette. Korán befejeztük az osztályteremben tanulást. Hamarabb, mint a civil diákok.

Gyakorlatok az udvaron

Mégsem volt vége az évnek, mert kezdődött a gyakorlati kiképzés, a szabadban, egyes katonatantergyakból.

Ekkor ismertük meg a különféle fegyvereket, részleteiben is, szétszedve a puskát, a golyószórót, a géppuskát, és bemagoltuk minden kis rész elnevezését, hiszen vizsgázni kellett belőle (ld. „Fegyvertan” c. tantárgy).

Ebben az időszakban ismerkedtünk meg a tűzérség fegyvereivel is. A lövegszínekből kitoltuk a légvédelmi 80 m/m-es ágyút – a „Boforsot” – és a 40 m/m-es gépágyúkat. Felvételeztük a kiegészítő műszereket is: a távmérőket, a célelem-mérőt, a löelemképzőt stb.

Megtanultuk ezek felállítását, használatát, működésüket és azok célját. Egy ilyen gyakorlathoz fűződik váradi napjaim közül a tíz legnehezebb.

Az első fenyítésem

Történt ugyanis, hogy az első világháború alatt Váradon végzett egyik évfolyam valamilyen jubileum megünneplésére ott gyülekezett össze. Vasárnap délből díszbéd volt, s azon mi is részt vettünk velük együtt.

A leves után kihozták a második fogást – a mai napig nem felejem el: sertés-sült krumplival és párolt káposztával – de enni tilos volt, mert akkor hangzottak el az ünnepi beszédek. Ott fagyott meg a tányérunkon az étel. Tizenéves éhes kamaszok, csorgó nyállal néztük a tányérokat. Én egy óvatlan pillanatban levágtam egy darab sültet és bekaptam. Sajnos.

Meglátta az asztalok között sétáló iskolaügyeletes tiszt. Morlin Imre főhadnagy úr. (A háború után belépett a jezsuita rendbe, és felszentelése után rejtve élte papi életét. Bebörtönözték, a kálváriáját ő is végigjárta. Később a rend főnöke lett, egészen nyugdíjazásig).

Magához rendelt, halkan „letolt” és kihallgatásra rendelt. Természetesen az étkezédét el kellett hagynom – azon a vasárnapon az ebédem csak a leves volt.

Kihallgatásom vitéz gyirmóthy Barkay Ferenc százados úr, ütegparancsnok előtt így zajlott le:

Amikor a sorban элем lépett, vigyázzba állva:

„Százados úr alázatosan jelentem, Morlin Imre főhadnagy úr parancsára kihallgatáson megjelentem.”

„Miért rendelték kihallgatásra?”

„Alázatosan jelentem, tegnap a díszében, az üdvözlő beszédek alatt, parancs ellenére levágtam egy darab húst és megettem.”

„Megőrült hadapród? Mit képzelsz, hol van? Cserkész táborban? Ennyi feyelmet nem tudtunk magába verni egy év alatt?”

Fenyítése: 10 napon át, teljes menetöltözetben jelentkezik kihallgatáson! Végeztem!”

A kihallgatás általában 10 órakor volt. Nekem előtte 20 perccel engedélyt kellett kérni, hogy a kihallgatáson megjelenhessek. Futólépésben fel a hálótérembe, átöltözni menetöltözetbe, összeállítani a hátizsákot, összetekerve rajta a pokrócot, vállamra venni a puskámat, fejemre a rohamsisakot, és 10 óra előtt az ütegparancsnoki iroda előtti folyosón sorba állni.

Hát mit mondjak: „Ez sem volt semmi!”

Kihallgatás után vissza minden, tükörsima pokróc az ágyon, szekrényrend stb., majd rohanás vissza a gyakorlóterre.

Amíg élek, nem feledem el sem a sertéssültet párolt káposztával, sem azt, hogy mit jelent: kihallgatásra megjelenni menetöltözetben. Morlin Imre neve is az agyamba égett ez alatt a 10 nap alatt.

III. NYÁRI GYAKORLATUNK OLÁHLÁPOSON

Az iskolai gyakorlati oktatás alatt elég ismeretet szereztünk ahhoz, hogy egy szép júniusi reggelen, menetöltözetben felkapcsoljuk a „BO-TOND” gépkocsikra – aminél jobb katonai tehergépkocsit nem ismerünk – a lövegeket, gépgyúkat, Boforsokat és a „gulyáságyúkat”, felrakjuk a műszereket, s magunk is felülünk.

Menetoszlopban megindultunk a nyári lögyakorlatra, amit 1943. évben az Erdélyi Középhegységben jelöltek ki, egy Oláhlapos nevű falu melletti tüzérségi lőtéren. Sokat ígérő újdonságnak, izgalmas kirándulásnak néztünk elébe, mert tudtuk, hogy itt „éles lövészet” is lesz gép-

ágyúinkkal, ágyúinkkal. Ezt az élményt 15-17 éves fejfel ajándékozta nekünk az élet!

(Szándékosan nem írtam: „gyerekfejfel”. Már csak félíg voltunk gyerekek, egy év alatt félíg katonák lettünk).

A kijelölt lőtér egy völgyben volt, ahol a hegy egyik fele ritkás, lombos erdő volt – itt vertük fel sátrainkat – amit a völgy felé kiirtottak, és ezen a füves terepen építettük ki „harcálláspontjainkat”. A völgy másik, szemben levő oldala füves legelő volt, itt-ott egy-egy bokor és fa. Ezek lettek a földi célpontok a gyakorlat során.

A közelben folyt egy tiszta vizű patakocska, itt mosakodhattunk a jéghideg vízben, és moshattuk ki fehérneműinket.

A felvert – úgynevezett „parancsnoki” – sátrakba szénát hordtunk, fekhelyünket abból készítettük.

Hát nem volt ez gyönyörű kirándulás? Erdő, mező, patak, sátor – és még végre löni is fogunk! – persze hogy boldogok voltunk.

A lögyakorlatot földi és légi célra végeztük, robbanó lövedékkel. (Engem a gépágyús félszakaszhoz osztottak be). A földi célok adva voltak: a szemben levő hegyoldal minden málna bokra egy-egy ellenséges harcokosi lett.

Hivatásunknak és fegyvernemünknek megfelelően légi célra lövésre is módot kerítettek.

Adott időben megjelent egy kétfedelű iskolagép, ami 100-150 méter hosszú drótkötélen egy kb. két méter hosszú, kb. ötven-hatvan cm átmérőjű, elől nyitott zsákot húzott maga után. A levegő az első nyíláson keresztül beáramlott és felfújta feszesre a „célzsákot”. Ezt kellett eltalálni, ez volt az „ellenséges repülő”. Nagyon élveztük ezt a – már majdnem igazi – katonai gyakorlatot.

Egy földi cél majdnem sikeres legyőzése

Annál kevésbé élvezte egyik napon egy birkapásztor, aki a figyelmeztető táblákat nem olvasta – vagy nem tudta elolvasni, mert nem román nyelven írták – és a nyáját a földi célpontjaink közé terelte. Mi sem tudhattuk, hogy mik azok a piszkos fehér pamacsok, és a tűzparancs elhangzása után természetesen lőttünk. A lövedékek nem voltak nagy hatású repeszgránátok, inkább füstpamacs jelezte robbanásuk helyét – és egy idő után a birkák eszeveszett rohángálása, meg a pásztor óbégatása és botja lóbálása. Erre átmenetileg „Tüzet szüntess!”-t vezé-

nyeltek, míg a mozgó célpontjaink ki nem tántorogtak a lőtérrel.

Az iskola az ügyet nyilván elrendezte, mert három napig birkagulyást ettünk utána.

Egy szép napon ez a gyakorlat is véget ért. Lebontottuk, amit le kellett, és menetoszlopban megindultunk Nagyváradra.

Hazaérve örömmel hallottuk, hogy most már tényleg vége az iskolaévnek. Kiosztották a „Tanulmányi Értesítőt”, és hazautaztunk nyári szabadságra. Előtte még megkaptuk a „Kimenő egyenruhát” a tanulmányi eredmény szerint felvarrt sávokkal, gombokkal. Számomra nagy öröm volt, hogy „kettő sáv, két gombos” vagyis itt is kitűnő lettem. Büszkén is szálltam fel a pesti gyors I. osztályára.

IV. AZ UTOLSÓ NAGYVÁRADI „BÉKEÉV”: 1943–44

Kiadós nyaralás után, kipihenten, pár kilóval súlyosabban vonultunk be 1943 szeptemberében.

Több öröme is volt okunk. Már katonai egyenruhába – s nem a sötét-kék „cőgerbe” – öltözhettünk.

Bevonult egy évfolyam „alattunk”, utánunk, már nem mi voltunk a legkisebbek. (Ezt Puskás Gyurival mi külön is élveztük).

A sporttárgyak közé felvettük a lovaglást is.

(A fogatolt tüézek már az I. évfolyamban lovagoltak, a III. és IV. üteg a gépkocsivezetést tanulta e helyett az első évben).

Nekem a lovaglás lehetősége külön öröm volt, hiszen már korábban is lovagoltam, ha nem is sportolóként, csak amatőr módjára. Az is igaz, hogy e az új tantárgy „segített” életem első balesetéhez: leestem az „Anonymus” nevű, nagy sárga rettegett heréltről – amelyik rúgott, harapott, bakkolt, rohant stb. – s hetekig gipszcsizmában jártam).

A tantárgyak száma huszonháromra emelkedett, az előző évihez a „Hadsergyszervezés”, a „Tüzérlőutasítás” és a „Lovaglás” jött hozzá.

(Ez utóbbit az újonnan kapott tiszti csizmanadrág, szép fekete borjúbox tisztcsizma és lovaglópálca segítségével műveltük nagy büszkén).

A napirendünk nemigen változott, talán csak a délutáni szabadidő lett kevesebb, és a gyakorlati oktatás növekedett.

Különleges időszak csak 1944. március 19-e után volt. A németek bevonultak Magyarországra – így Nagyváradra is, pár nap múlva. Be akartak jönni a hadapród iskolába is, talán lefegyverezni bennünket.

Vitéz Paletta ezredes úr azonban ezt megtagadta, a kapukat lezáratta, és tábori tüzér ütegeket állíttatott fel a kapuknál azzal a céllal, hogy ha a németek erőszakkal be akarnak törni, kiadja a tűzparancsot.

Erre azonban nem került sor, a németek elkotródtak.

Igen büszkék voltunk parancsnokainkra és a váradi hadapródok hazafias szellemére.

Később a város is büszke lehetett ránk, mert teljes harcckészültségünkben, zárt menetoszlopban a Botondok vontatta ágyúinkkal illetve a tábori tüzér ütegek saját felszerelésükkel, kézi fegyvereinkkel, lőszerekkel ellátva végig vonultunk a városon, demonstrálva, hogy megvédjük Nagyváradot minden ellenséges atrocitástól. Arra azonban nem került sor.

A húsvéti szünetre hazautaztunk, majd folyt az élet, mint rendesen, év végéig. Tanultunk, gyakorlatoztunk, sportoltunk, élveztük az életet még akkor is, amikor már a haza kezdett veszélybe kerülni, de ez nemigen jutott el a tudatunkig.

V. A MÁSODIK – ÉS UTOLSÓ NYÁRI LŐGYAKORLATUNK

1944 nyarán nem Erdélyben, hanem a Dunántúlon, az osztrák határ mellett, Eszterháza közelében, Petőházán volt a légvédelmi tüzér üteg nyári lögyakorlata.

Itt földi célra alig tudtunk löni, lévén sík terület.

Elhelyezésünk sem erdőben – sátorban – volt, hanem a falu iskolai termeiben, illetve nagy szénapajtákban.

Az ágyús – gépágyús különválást itt már az elhelyezésnél is érvényesítették. Természetesen a „harcálláspontok” is külön-külön voltak, az őrszolgálati beosztás stb., minden, csak a napirend és az étkezés volt azonos.

Itt éltem át fiatalkorom legnehezebb napját is.

Itt ért a 16. születésnapom. Ezt megünnepelendő, délután meghívtam egy-két barátomat a félreeső pályaudvari „restibe”. Életemben először itt és ekkor ittam szeszes italt: császárkörte likőrt. Meg is ártott, fejembe szállt.

Mint minden kótyagosnak, nekem is „szenzációs” ötletem támadt: elmegyek Szász alezredes úrhoz – ő vezette a nyári lögyakorlatot – és jelentem neki, hogy 16 éves lettem.

Hiába beszéltek le barátaim. Megkerestem az alezredes úr szállását – sajnos otthon volt – és jelentettem.

„Alezredes úr, alázatosan jelentem, ma lettem 16 éves!”

Ő látta zavaros tekintetemet – nyilván nem először látott spicces katonát – és így szólt:

„Jól van, fiam, gratulálok, a születésnap ajándékot holnap, a kihallgatáson kapod meg! Végeztem!”

Erre kijózanodtam kissé. Eszembe jutott a tíz napos, menetöltöztetben való megjelenés, laktanyafogság stb., s lógó orral mentem be a körletbe.

Másnap jelentkeztem az üteg kihallgatáson Baranyai százados úrnál, a szokott módon:

„Százados úr, alázatosan jelentem, Szász Oszkár alezredes úr parancsára kihallgatáson megjelentem.”

Ő nem kérdezett semmit – nyilván az alezredes úr már elmesélte a „születésnap” történetét – csak így szólt:

„Csekme hadapród, ma 12 órától, teljes menetöltöztetben két órá s díszőrséget áll a kocsimérlegház előtt!

„Igenis!” Aki állt már július 11-én, amikor a napon 45-50 fok meleg van, vállán puskával, fején rohamsisakkal, hátán a málhával, mozdulat nélkül, akkor is, ha ömlik az izzadság az egész testén, akkor is mozdulatlan, ha a legyek az orrára szállnak és ott sétálnak – s mindezt alig 16 éves és egy napos korában, kb. 150 cm magassággal és kb. 45 kg-os testsúllyal – kettő órán keresztül, az az életében már sokat kibír.

Ezt ki kellett bírni. Biztos, hogy időnként ellenőriztek, de ha igen, ha nem, akkor már a véruinkben volt: **a parancsot, amíg levegőt kapsz, teljesítened kell!!!**

Két óra múlva értem jött a napos, felvezetett a körletbe. Körülbelül akkor kezdtem férfitvé érni. Rettenetes, kemény büntetéssel kezdődött tizenhetedik életévem.

A lögyakorlatok rendben zajlottak. Egy szép napon váratlanul „sora-kozót” rendeltek el reggeli után, soron kívül

Szász Oszkár alezredes úr a felsorakozott üteg előtt a tisztek társaságában megjelent, és így szólt:

„Hadapródok! Fiaim!

Parancsot kaptunk, hogy az Ausztria felől Budapestet szétbombázní berepülő amerikai ellenség gépeit támadjuk, és a lehető legtöbbet semmisítsük meg!

Most vizsgáznak. Megmutathatják, hogy az értesítőben levő osztályzatot mennyiben érdemelték ki. Ettől a perctől kezdve harctéri szol-

gálatba lépünk, mindaddig, amíg ellenkező parancsot nem kapunk.

Mindenki a legnagyobb fegyelemmel, lelkesedéssel bizonyítsa a tűzharcok során, hogy méltó a magyar királyi honvédség leendő tisztje lenni!

Kérem a tiszt urakat további eligazításra 15 perc múlva a parancsnokságra!

Végeztem!"

Ez után az osztályok nagy izgatottan a körletbe vonultak. Égő arccal vártuk a további parancsokat, a következő órákat, amelyek alatt igazi katonaként, harcba szállunk, hazánk és a főváros – sokunk otthona – védelmében, 16-18 éves fejjel lelkesedve.

Idő múltával megjöttek az eligazításról tisztjeink. Kivonultunk a lőállásokba, megkaptuk a robbanó lövedékeket, felállítottuk a távmérőket, célelem-képzőket stb. és vártunk izgatottan.

Egyszer csak: „Riadó! Tűzharcra felkészülni!” hangzott el a rég várt parancs.

Két légvédelmi gépágyús félszakasz és két ágyús félszakasz képezte – 120 lelkes fiatal fiúval – az ország védelmének nyugat felől első harcba vetett egységét.

Kis idő múlva már hallottuk a tompa morajlását a közeledő amerikai repülőknél. Jó magasan, 6 - 8000 méteren repültek a „Liberátor” típusú bombázók. A kísérő, két törzsű „Lightning” vadászgépek alattuk, 3-4000 méteren közeledtek.

Vártuk, míg az ágyúink hatósugarába kerültek. A „Boforsok” kb. nyolcezer méterig tudtak hatásosak lenni, mi gépágyúsok legfeljebb négyezerig. Ebből következett, hogy a ágyúsok a Liberátorokat, mi a vadászgépeket próbáltuk meg ritkítani.

És egyszer csak kiadták a tűzparancsot. Már pattanásig feszült idegekkel, igazi katonás fegyelemmel, villámgyorsan végeztük, kinek-kinek mi volt a feladata. Vezénylő félszakasz parancsnokaink távcsővel figyelték, milyen eredményesek vagyunk.

„Eltaláltuk! Füstölve zuhan le a Lightning” ordította el magát Török főhadnagy úr.

Alig hallottunk a gépágyúk ugatásától, az ágyú dörrenéseitől. (Füleink nemsokára bedugultak). A föld is mozgott a lábunk alatt.

Egy-két vadászgép felfedezte kis ütegünket, – vagy talán unatkozva – mélyrepülésbe ment át, és leadott ránk egy-két géppuska sorozatot.

Hál'Isten semmi kárt nem tettek bennünk. Talán öt-tíz percig tartott az egész, elrepültek fölöttünk, már nem is láttuk az ellenséget.

„Tüzet szüntess!” – hangozott a vezényszó, s mi remegő kezekkel, remegő lábakkal, de végtelenül büszkén és boldogan éreztük, hogy átes-tünk az első harci feladatunk sikeres megoldásán, **átestünk a tűzkeresztségen.** (Ezt később a napi sajtó is közölte az országgal: „Így estek át a tűzkeresztségen a nagyváradai tűzér hadapródok” címmel). Az ágyúsok is büszkélkedtek egy bombázó megsemmisítésével.

Sötétedés után bevonultunk a körletekbe. Mindenki izgatottan mesélte el, hogyan esett át az első harcon, mit látott, mit érzett stb.

Vacsora és takarodó után még sokáig nem tudtunk az átélt izgalomtól elaludni.

Ettől kezdve így zajlottak két héten át napjaink. A tűzharcok között persze pihenésre is jutott idő.

Tisztjeink a lelőtt gépekről beszerezték a hivatalos igazolást. Ennek birtokában festettük fel az ágyúk csövére – egy-egy gép felett aratott győzelmünket jelző – fehér karikákat.

Összességében négy bombázót és három vadászgépet sikerült megsemmisíteni, két hét alatt, gyerekefajjal.

A mai napig úgy érezzük, hogy kiérdemeltük a mellünkre tűzött – és a mai napig büszkén viselt: „I. osztályú tűzkereszt a kardokkal” kitüntetés.

Ha valahol látni egy ősz fejű zászlóst, vagy bármilyen, ennél akár magasabb rendfokozatú egyenruhát, amin egyetlen kitüntetés van: az I. o. tűzkereszt – az biztos, hogy nagyváradai légvédelmi tűzérapród volt 1944-ben. Senki más ilyen fiatalon, 16-18 éves fejjel nem kapta meg ezt a kitüntetés!

Voltak szomorú események is ez alatt a két hét alatt.

A lelőtt gépekből általában katapultáltak az amerikai repülők. Akinek szerencséje volt, kinyílt az ejtőernyője, leszállt, és mi foglyul ejtettük. Sajnos olyan is volt, akinek nem nyílt ki az ernyője, és befűrödött roncsként találtunk rá.

A vadászgépek kisebb bombákkal is támadtak minket, mélyrepülésük során. Szerencsére nem tudtak bennünk kárt tenni. Előfordult, hogy a mellettünk fekvő kukorica földön a tehenét legeltető asszony – tehenestül – volt az áldozat.

Veszteségünk egy tiszthelyettes volt, egy tűzszerész őrmester. Hatástalanítani akart egy fel nem robbant lövedéket, otthon a kertjében – és az közben explodált. Lábak nélkül vitte el a mentő. A felesége épp akkor viitt neki beiglit egy kis

tányéron. Az asszony nem sebesült meg valami isteni csoda folytán. Amikor odarohantunk, a földön hatalmas vértócsában ott feküdt a két mákos beigli. Lelki szemeimmel a mai napig látom ezt a délutáni, lenyugvó nap sugaraitól bearányozott, de rettenetes képet.

Mindennek, és ennek a váratlan fordulatokban, felejtethetlen élményekben gazdag nyári lógyakorlatnak is vége lett egyszer. S visszavonultunk Nagyváradra. Elismerésben részesültünk helytállásunkért, és megkezdődött a nyári szabadság, egyben befejeződött a felejtethetlen nagyváradai hadapród élet.

VI. UTÓSZÓ

Történetünket folytatni nem tudom. A nyár végén tüdőgyulladást kaptam.

Édesapám akkor már visszajött a frontról és Budapestre helyezték –, s bár beutaltak a budapesti, Királyhágó utcai tiszti kórházba, de az tele volt sebesültekkel, így engedélyt kaptam, hogy otthon kezeljenek.

Ősszel Erdélyben már front volt, az oroszok és a románok ismét betörték, a hadapród iskolát is nyugatra helyezték át: Kőszeg, Sümeg, Németország volt az útja.

A legfelső évfolyamot Kőszegen felavatták zászlóssá, és különféle alakulatokhoz vezényelték.

Felgyógyulásom után már nem vonulhattam be tehát Váradra, szabadságot kaptam, és azt a parancsot, hogy jelentkezsem apám alakulatánál a LEPSÁG-on. Így velük együtt vezényelték előbb Dunántúlra, majd Ausztriába. Ott estem amerikai fogságba.

A LEPSÁG kimenekült része elsők között, már 1945 júliusában hazajött, velük együtt én is.

Jelentkeztem a HM-ban, ahol közölték, hogy a honvéd hadapród iskola megszűnt, s mivel még nem voltam sorköteles, így engem is „nem tényleges állományba” helyeztek.

Ezzel ért véget az a felejtethetlen időszak, amikor: „hadapród voltam Nagyváradon”.

Dr. Csekme István

A m. kir. „Gábor Áron” honvéd tüzér hadapród iskola
IV. légvédelmi ütegének III. évfolyamáig szolgált volt növendéke

Szellemi-Lelki Hétvége

Máriabesnyő, 2001. november 23–25.

Az Albertfalvi Keresztény Társaskör, a Karolina Egyesület és a Szentimrevárosi Egyesület ez évben Máriabesnyőn, a Mater Salvatoris Lelkigyakorlatos Házban tartotta hagyományosan közös rendezvényét, a szokásos Szellemi-Lelki Hétvégét, amelynek mottója ezúttal egy kérdésben csúcsozott ki: „Fenntartható-e a fejlődés?” Azaz fenntartható-e az a társadalmi, gazdasági és szellemi fejlődés, amelynek hazánk is az útjára lépett, de amely ki van téve a véges természeti erőforrások pazarló kihasználásának, az ádáz piaci versenynek, a globalizáció nemzeti kultúrákat beolvasztó kemencéjének, a keresztény erkölcsi értékek eróziójának. Mit tehet a felelősen gondolkodó keresztény ember azért, hogy a fejlődést megóvja ezektől a veszélyforrásoktól? Hiszen a holnapi társadalom és unokáink sorsa iránt sem lehetünk közömbösek.

Mint korábban, most is neves és nívós előadók sora fejtette ki álláspontját a felsorolt témákról. Jőmagam csak a második nap délelőttjén tudtam csatlakozni a résztvevőkhöz, éppen Grétsy László professzor előadása előtt, aki a magyar nyelvnek a globalizáció korában megmaradó esélyeiről tartott másfél órás élvezetes előadást. Pozitív csengésű mondanivalójának lényege az volt, hogy ne féltsük, hanem ápoljuk a magyar nyelvet. Nyelvünk nem fog eltűnni hosszabb távon sem, csak arra kell ügyelni, hogy ne szegényedjék el, felhasználási köre ne zsugorodjék a köznapi nyelvhasználat alacsonyabb szintjére. Miközben nagyon fontos, hogy a hazai népesség egyre jelentősebb része tanuljon meg angolul legalább olyan szinten, hogy a számítástechnika nyelvét megértse és információs ablakot nyitva magának a világra, az Európai Unió polgáraként boldogulhasson – a globalizáció hatásaként beözönlő új idegen szavakat próbáljuk mielőbb jó magyar szavakkal helyettesíteni. Az élet egyre több részévé válása magával hozza azt, hogy nyelvünkben erőteljesen szaporodnak a hosszú összetett szavak, ezzel az irányzattal együtt kell élnünk a jövőben. Meg azt is tudomásul kell vennünk, hogy az élő nyelv törvényei változnak, ragok, képzők tűnnek el és újak bukkannak fel helyettük, ami

nem baj, ha a nyelv kifejező képessége ezáltal gazdagodik. A hozzászólók fél órán át ostromolták Grétsy Lászlót kérdéseikkel és a vitában kikristályosodott, hogy irodalmi nyelvünket érdemes az érintetlenül tiszta erdélyi és székely nyelvjárás fordulataival frissíteni és nem árt az általános műveltség szintjét emelni, mert ez egyben gátja lehet a nyelvhasználat globalizáció okozta elszegényedésének.

Ebéd után kivonultunk a közeli temetőbe gróf Teleki Pál miniszterelnök sírjához leróni kegyeletünket, visszaemlékezve a nagy keresztény államférfi tragikus halálára és annak máig felderítetlen valódi körülményeire, majd visszatérve a Salvatoris ház barátságosan meleg helyiségeibe, figyelmünket egy színes fotókiállítás képeinek szentelgettük, amely Szibériába kalauzolt el bennünket, távoli rokonaink, az osztyák nép mindennapjait, szokásait, ünnepeit bemutatva. Gugán Katalin és Vépi Enikő, az Eötvös Lóránd Tudományegyetem finnugor szakos ösztöndíjasai 2001 nyarán öt hetet töltöttek körükben. Nemcsak kiváló fotósként mutatkoztak be, hanem a kiállítás megtekintését követő briliáns előadásukban tanúságot tettek kiváló kutatói erényeikről és arról, milyen szívvel-lélekkel törekedtek meleg barátságot kötni a helybéliekkel. Számos magukkal hozott tárgyat mutattak be a rénszarvas fogtól az áfonyaszedő kosárkán át különböző népviseleti tárgyakig. Láthattuk, mit jelent a globalizáció a maroknyi, néhány ezres lélekszámú osztyák népnek. A szibériai olaj környezetromboló nagyipari kiaknázása megpecsételte sorsukat. Kultúrájuk ma már csak rezervátumi körülmények között őrizhető meg – ki tudja meddig? Ők a globalizáció nagy vesztesei.

A Magyar Rádió elnöke, Kondor Katalin asszony előadásában bepillantást nyújtott a média színpalai mögé, ecsetelve azt a kemény harcot, amelyet nap mint nap meg kell vívni az értékes, tartalmas műsorok sugározhatóságáért, azért, hogy ne mindent a reklám és a biznissz irányítson. A fenntartható fejlődés egyik záloga éppen a hagyományos értékek megőrzése és terjesztése.

A szombati vacsora után kerekasztal beszélgetés következett, többek között arról a témáról, hogyan lehet a fenntartható fejlődést veszélyeztető terrorizmus ellen békés eszközökkel küzdenünk.

Az előadások a vasárnap reggeli szentmise után folytatódtak, amelyet Kállai Emil atya, piarista rendtartomány főnök mutatott be. Ragyogó reggelre ébredtünk. A máriabesnyői kegytemplom harangjának zúgása mél-

tó háttérrel nyújtott a szentmisében elmondott fohászaink égi szárnyakra ültetéséhez.

Matolcsy György gazdasági miniszter úr előadása új szemléletet sugárzott. Szemben a gazdasági növekedést kifejezni akaró, manapság használatos és nehezen aprópénzre váltható sokféle statisztikai mutatóval, szerinte a fejlődést célszerű hosszú történelmi távon megfigyelhető, stabil mércékkel mérni. Ilyenek: a társadalom átlag életkorának növekedése (amely a Római Birodalomban 27 év volt, ma 60 fölött van); az egészséges életmód terjedése a járványok megfékezésével és a táplálkozás javulásával; a generációk testmagasságának növekedése; a tudásszint óriási emelkedése az analfabétizmustól a tömeges felsőszintű végzettségig; az értelmesség munka és az innováció lehetőségeinek kitágulása; az életszerkezet átalakulása: a civilizált átlagember ma a középkori királyok életszínvonalán él. – Az elmúlt 1000 évben a növekedést a természeti adottságok határozták meg. Ma a tudás jelenti a gazdasági fejlődés „test nélküli” erőforrását, ami új esélyt biztosít a fejlődés fenntartásához. (Írország, Finnország ma ennek köszönheti jólétét). A spanyol hódítások gazdagsága a szellemi erők megmozgatása híján szertefoszlott és ez a sors vár az arab olaj-világ gazdagságára is, ha azt nem a tudás alapú gazdaság létrehozására fordítják. Az információs társadalomé a jövő. Az információ – szemben az anyagi javakkal – attól lesz több, ha elfogyasztják. – *A miniszter úr hangsúlyozta, hogy a gazdasági hatékonyság és a fenntartható fejlődés elválaszthatatlan a szilárd erkölcsi alaptól.* A jövőbeli fejlődés kibontakoztatásához nélkülözhetetlen a korrupció visszaszorítása, a kemény munkával szerzett tudás, a piac szereplői közötti feltétlen bizalom, a globális együttműködő készség és a verseny kíméletlen farkastörvénye helyett az előnyök kölcsönös kihasználása „win-win” alapon. Példának hozta fel, hogy ma Latin-Amerika gazdasága éppen az erkölcsi háttér hiánya miatt küzd súlyos problémákkal.

A hozzászólások során felmerült, hogy a tudás alapú gazdaság kibontakoztatásához nélkülözhetetlen keretet jelent a magas szintű *szervezettség* biztosítása is, amiben sajnos itthon van még tennivalónk.

Kállay Emil atya hozzászólásában hangot adott az egyházi iskolák finanszírozási gondjainak, közbenjárást kérve a miniszter úrtól, aki válaszában tréfás fordulattal elmondta: igen nagyra becsüli a piaristákat, mivel annak idején Pogány tanár úr különóráinak köszönhetette, hogy matematikából megtáltosodott és felvették a Közgazdaságtudományi Egyetemre.

A következő előadást Lőcsei Gabriella asszony, a Magyar Nemzet munkatársa és korábbi főszerkesztője tartotta, aki rögtön reagálva Matolcsy miniszter úr személyes élményére, bevezetőként elmondta, hogy az ő fiát ugyanaz a Pogány tanár úr keresztelte és hogy a fia gyakran szokott tréfálkozni, mondván: érvényes-e az ő kereszttsége, ha azt egy *Pogány* paptól kapta? – Témára térve, Lőcsei Gabriella érdekes és tanulságos történeteket idézett a kádári korszak magyar sajtójának történetéből, és ecsetelte a rendszerváltás utáni időszak új problémáit, amelyekkel a keresztény szellemű újságírásnak meg kellett és meg kell küzdenie. Kibomborodott, hogy a keresztény szellemű sajtó és média egyik legsúlyosabb gondja a pénztelenség, szemben a liberális sajtó és média megalapozott anyagi hátterével.

A háromnapos program zárászában Kállay Emil atya egy századeleji orosz író különös vízióját idézte fel a globális világbirodalom jövőképéről, amikor egy liberális világcsászár megteremti a világbékét, felvirágoztatja az életszínvonalat, de cserében mindent uniformizál és uralma alá akarja vetni az egyházi felekezeteket is, fölébe helyezve magát az Istennek. Végül elbukik. Tanulság, hogy meg kell tennünk mindent a fejlődés és a globalizáció ilyen irányú végkifejlete ellen.

A Mater Salvatoris Ház barátságos otthont nyújtott a résztvevőknek, a kiszolgáló személyzet lelkiismeretes odafigyeléssel tette kellemessé a családi találkozót. Máskor is érdemes ide telepíteni rendezvényeinket.

Kesselyák Péter

Hírek a Társas Kör életéből

Idén november 23-24. között került megrendezésre a Lelki- Szellemi Találkozó Máriabesnyőn. A sikeres találkozóról Kesselyák Péter és Sümegh László cikke számol be. A találkozó zökkenőmentes megrendezését dr. Juhos Katalin polgármester asszony anyagi támogatása is elősegítette. E helyen is köszönetet mondunk a segítségért.

Mint az Egyházközségi Levél e számában olvashatják, megkezdte rendszeres előadásait a Szent Mihály Akadémia. Minden kedves tagtársunkat biztatok a magas színvonalú előadások látogatására!

A Budapest XI. kerületének napja – a 11. 11. – alkalmából Albertfalván kerekasztal beszélgetés volt „Életem legjobb könyve” címmel. Az est háziasszony Kövesdy Zsuzsanna, a Magyar Rádió irodalmi szerkesztőségének munkatársa volt. A lelkes jelenlévők – az olvasás évéhez kapcsolódóan – megalakították a Mahunka Imre Olvasókört. Elhatározták, hogy az olvasókör évente kétszer tart összejövetelt. A találkozókön egy előre megbeszélt könyvről fejtik ki véleményüket, mondják el egymásnak, miért tetszett, vagy miért nem nyerte el tetszésüket az elolvasott könyv. A Mahunka Imre olvasókör legközelebbi ülése 2002. áprilisában lesz. A megbeszélésre és elolvasásra kijelölt könyv Kovács István *A gyerekkor tiündöklete* című műve. A könyv januártól kedvezménnyel megvásárolható lesz a templomban a könyves pultnál.

Olvassuk el minél többen, kapcsolódjon minél több albertfalvi a Mahunka Imre Olvasókörhöz.

Kiss Gábor
elnök

Tartalomjegyzék

„Békesség a földön a jóakarátú embereknek”	1
<i>Antal atya</i>	
Programok	3
Taize – Budapest – Albertfalva	5
<i>Füzes Ádám</i>	
„Tegyétek a jót, legyetek vidámak...”	8
<i>Kiss Anikó</i>	
Próbáljuk egész szívvel élni a jelen pillanatot... ..	12
<i>Füstös Mária</i>	
Adventi gondolatok szegénységről, gazdagságról és a fenntartható fejlődésről	16
<i>Sümegh László</i>	
Továbbtanulási lehetőség	21
Januártól indul a Szent Mihály Akadémia	22
<i>Sümegh László</i>	
Spanyolországi útinapló	23
<i>Madaras Gábor</i>	
A jövő zálogát hordozzák.....	28
<i>Rózsáné Czigány Enikő</i>	
Kommentár nélkül	30
<i>Rózsáné Czigány Enikő</i>	
Hadapródok voltunk Nagyváradon	32
<i>Dr. Csekme István</i>	
Szellemi-Lelki Hétvége	42
<i>Kesselyák Péter</i>	
Hírek a Társas Kör életéből	46
<i>Kiss Gábor</i>	